

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, RUGPJŪČIO–AUGUST 18, 2018 • Vol. CIX NR. 99

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-17-2018

Dešimtoji tautinė stovykla baigėsi per greitai

Susitiko stovyklavę 1948 m. Tautinėje.

Naujojoje lauzavietėje – daug vietos!

Menančių 1968 m. stovyklą – jau žymiai daugiau.

FB nuotraukos

V.S. FIL. RITA RAŠYMIENĖ

2018 m. lietuviškoji skautija švenčia šimtą metų nepertraukiamos lietuviškos skautiškos veiklos. Tai tikrai ypatingas pasiekimas. Pirmasis skautiškas vienetas Lietuvoje įsteigtas 1918 m. Tais pačiais metais, vasario 16-ąją, Lietuvos Taryba paskelbė Lietuvos valstybės nepriklausomybę. Iš tikrųjų reikšmingi metai!

Lietuviškosios skautijos šimtmečio jubiliejaus minėjimui buvo rengiamos trys Tautinės stovyklos, L.S.S. surengė dvi dešimtąsias Tautines stovyklas (X-TS):

- Australijos rajono stovykla 2018 m. sausio 2–12 d. vyko netoli Melbourne miesto, Viktorijos valstijoje. Stovyklos

viršininkas – Australijos rajono vadas v.s. Henrikas Antanaitis. Dalyvavo daugiau kaip 200 skautų iš Lietuvos, Amerikos, Kanados ir net Australijos;

- Lietuvos skautija Tautinę stovyklą „Laužų karta“ surengė Rumšiškėse 2018 m. liepos 14–22 d. Stovyklos viršininkas – s. Tomas Broga. Dalyvavo daugiau kaip 3 300 skautų iš viso pasaulio, įskaitant ir Amerikos, Kanados bei Australijos.

- 2018 m. liepos 29 – rugpjūčio 8 d. X-TS vyko Šiaurės Amerikoje – netoli Custer miestelio, Michigano valstijoje. Stovyklos viršininkė – LSS Tarybos pirmininkė v.s. fil. Rūta Baltaduonytė-Lemon. Stovyklavo daugiau nei 700 skautų iš visos Amerikos, Kanados, Australijos, Lietuvos, Prancūzijos ir Šveicarijos.

– 4 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Duris atvers naujas seselių kazimieriečių muziejus – 3 psl.

Violeta Urmana, faraono duktė – 8 psl.

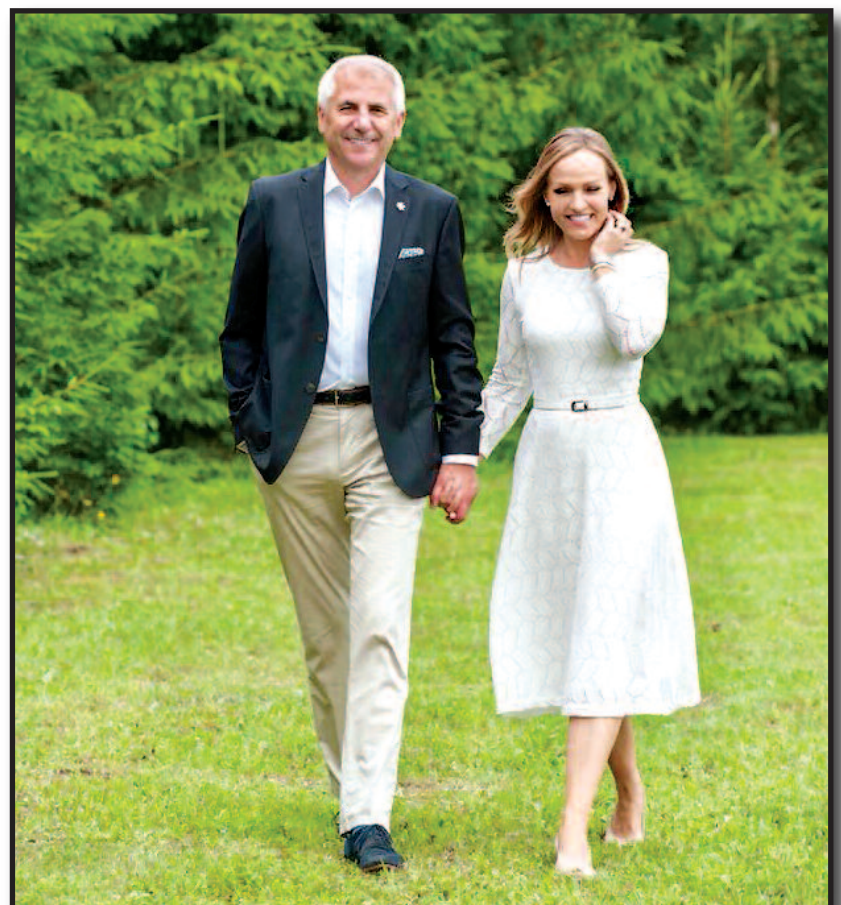
DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Vygaudui Ušackui svarbi žmonių nuomonė

Diplomatas, buvęs LR ambasadorius Jungtinėse Valstijose Vygaudas Ušackas kreipėsi į Lietuvos žmones klausdamas, ar jam tikslinga būtų dalyvauti 2019 m. vykiančiuose prezidento rinkimuose. Kartu politikas žada jau pirmosiomis rugsėjo dienomis atskleisti galutinį savo sprendimą dėl būsimų rinkimų.

Apie savo ketinimus dalyvauti šalies vadovo rinkimuose anksčiau užsiminęs, tačiau galutinio sprendimo dar neparašęs V. Ušackas asmeninėje „Facebook“ paskyroje tvirtino Lietuvos žmonėms išsiuntęs du klausimus.

„Turiu du klausimus, kuriuos

Vygaudas Ušackas su žmona Loreta.

Butauto Barausko nuotr.

šiandien išsiunčiau žmonėms Lietuvoje. Jie paprasti, bet man nuoširdžiai labai svarbūs”, – rašė V. Ušackas.

Pirmuoju klausimu teiraujama, ar jam apskritai verta dalyvauti 2019 m. prezidento rinkimuose, o antruoju – prašo įvardinti svarbiau-

sią problemą Lietuvoje, kurios pirmiausiai turėtų imtis šalies vadovai.

„Niekas nėra įpareigotas į šiuos laiškus atsakyti, todėl kiekvienas atsakymas man bus labai svarbus”, – „Facebook“ teigė apie prezidento rinkimus maštantis diplomatas.

– 14 psl.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

GANYTOJO ŽODIS

Ar ilgai norime gyventi?

KUN. ALGIS BANIULIS, SJ

Per gimtadienius ar jubiliejus esame įpratę linkėti ir giedoti „Ilgiausių metų“. Tai išreiškia daugumos norą ilgai gyventi. Kiek ilgai? Tai labai reliatyvu. Vaikui labai ilgas gyvenimas atrodo gal net ir 40 metų. Kai kam, praėjusiam nemažą gyvenimo kelionę ir praradusiam sveikatą bei galimybę laisvai judėti, išsprūsta priekaištas Dievui, kad yra Dievo užmirštas. O vienas vaikutis, matydamas mirusią močiutę, motinai pasakė, kad jis niekada nenori mirti. Ar tai realu? Ir taip, ir ne.

Šiame gyvenime mums visiems duotas vienoks ar kitoks gyvenimo trukmės saikas. Žinome, kad net Marija mirė (užmigo), ant kryžiaus mirė ir Jėzus. Taigi šioje žemėje nėra vienas negyvensime amžinai. Visi priešime šio gyvenimo ribą, kurią įpratę vadinti mirtimi. Tačiau protiną mama savo vaikui, matančiam močiutės mirtį ir vaiko troškimą nemirti, padrašina ir būdama bažnyčioje paaikškina, kad kas priima šv. Komuniją, gyvens amžinai. Gyvens net tada,

kai visiems atrodys, jog užkastas žmogus po žemėmis nebeturi kuo kvėpuoti. Tačiau Dievas duoda kiekvienam žmogui galimybę naujai, mums nesu- prantamu būdu kvėpuoti ir gyventi.

Ir šio sekmadienio Evangelijoje Kristus sako: *Kas valgo šią duoną – gyvena per amžius* (Jn 6, 58). Pasirodo, tikinčiam žmogui gyvenimas nesibaigia niekada. Jis tik kinta. Tačiau ar reikia bijoti pasikeitimo?

Stebėjau, kaip vaikas išgyveno pirmuosius gyvenimo pasikeitimus. Staiga jam iškrito pirmas dantukas. Tai jį sukrėtė. Pasiėmė savo dantuką ir išėjo susigraudinęs iš kambario tardamas: „Aš šiandien šioje šventėje nebedalyvausiu“. Vėliau nenorėjo prisijungti prie bendros giminės daromos nuotraukos. Pakviestas ateiti nenorom, užsidengęs burną atėjo ir su uždengta burna fotografavosi. Mačiau šį vaiką po kelių savaičių jau be dviejų dantukų, bet linksma ir nebebijantį rodyti savo bedantės burnos. Išdygs nauji dantukai ir dar bus daug įvairių pasikeitimų jo gyvenime. Gal ateis laikas, kai ir antrieji dantys iškris, ir tų pokyčių nėra vienas neišvengsime. Ateis kiekvienam ir didysis pokytis – mirtis. Bet tai tik pokytis gyvenime.

Gyvenimas žmogui ne atimamas, bet tik pasikeičia. Taip sako Šv. Raštas. Ko reikia, kad tas po begalės įvairiausių pasikeitimų besitęsiantis gyvenimas būtų laimingas? Dievas viską paruošė mūsų begalinio gyvenimo laimei. Neveltui šį sekmadienį giedamas psalmės priegiesmis: *Patyrinėkit ir pamatysit, koksai Viešpats geras* (Ps. 33 (34)). Viešpats žmogui suplanavo visą gyvenimą, ir kas Dievo nustatyto plano laikosi, yra amžinai gyvas ir amžinai laimingas. Jis pats pradeda maitinti žmogų jau šiame gyvenime. Nieko nuostabaus. Ar motina nemaitina savimi savo kūdikio, kurio laukiasi? Ar motina nemaitina savimi kūdikio ir po jo gimimo? O vėliau, vaikučiumi augant, ar ji neparūpina savo vaikams duonos, drabužių ir pastogės? Tuo labiau mūsų dangiškasis Tėvas rūpinasi kiekvienu iš mūsų, nes visi esame jo vaikai.

Todėl nieko nuostabaus, kad šio sekmadienio Evangelijoje girdime Jėzaus žodžius: *Aš esu gyvoji duona, nužengusi iš dangaus. Kas valgys šią duoną – gyvena per amžius. Duona, kurią aš duosiu, yra mano kūnas už pasaulio gyvybę* (Jn 6, 51). Mums Dievas davė laisvę rinktis: tikėti, ką jis sako ir kam kviečia, ar netikėti. Mes esame Dievo sukurti laisvi ir patys galime pasirinkti savo gyvenimo kokybę besikeičiančiame gyvenime. Kiekvieno mūsų širdyje yra begalybės troški-

mas. Trokštame ilgo ir gero gyvenimo, trokštame didelės ir nesibaigiančios meilės. Ir visa tai mums duoda mūsų Kūrėjas. Jis iš tiesų yra geras ir viskuo pasirūpina. Mes jau nebe kūdikiai ir girdime Dievo kvietimą gyventi ir maitintis taip, kad gyvenimas niekada nesibaigtų, o pasibaigus žemiškajam gyvenimui atrastume tai, ko visą žemiškąjį gyvenimą ilgėjome ir ieškojome. Pamatysime, kad geriausias gyvenimas visų laukia ateityje, po šio laikino, žemiškojo gyvenimo. Mes esame sukurti amžinam ir laimingam gyvenimui. Tik siekime jo ir neleiskime savęs užliūliuoti šio gyvenimo vilionėm. Drąsiai į nesibaigiantį Gyvenimą!

Popiežiaus vizitas – įtaigus paskatinimas saugoti laisvę

Kaip Lietuvos valstybė ruošiasi popiežiaus vizitui? Koks Lietuvos ambasados prie Šventojo Sosto vaidmuo? Apie tai „Vatikano žinioms“ papasakojo ambasadorius Petras Zapolskas.

Petras Zapolskas: Šventasis Tėvas atvyksta į Lietuvą pakviestas Lietuvos Prezidentės ir Lietuvos vyskupų konferencijos. Po pastarųjų kelių mėnesių daugkartinių ir ilgų susitikimų ir čia, Vatikane, ir Vilniuje su valstybės institucijų ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios vadovais galiu pasidžiaugti, kad visi Vilniuje, Kaune ir Romoje vienodai suprantame šio vizito svarbą. Šalies vadovai, visos tarnybos yra entuziastingai įsitraukę į vizito rengimą, veiksmai koordinuojami ir tarpusavyje, ir su Šv. Sosto tarnybomis.

Nuo šventojo popiežiaus Jono Pauliaus II vizito praėjo ketvirtis amžiaus, Lietuvos valstybėje per tą laiką susikūrė bei sustiprėjo, pasiekė tarptautinių lygių valstybinio protokolo, specialiosios tarnybos, policija, vadovybės apsaugos karininkai, kuriems teks garbė ir atsakomybė dirbti per popiežiaus vizitą. Jeigu ir iškyla klausimų, tai jie

Ambasadorius prie Šventojo Sosto Petras Zapolskas su popiežiumi Pranciškumi.

URM nuotr.

daugiau techniniai ir išsprendžiami. Liepos pabaigoje Vilniuje ir Kaune lankėsi popiežiaus vizito organizatorius monsinjoras Mauricio Rueda. Pokalbis su juo Lietuvos Prezidentūroje mane nuteikė labai optimistiškai – greitai buvo rasti atsakymai į dar likusius klausimus. Daug darbų teko nudirbti ir čia, Vatikane. Jau vien tas faktas, kad dar vasario mėnesį pirmoji Šv. Sosto vizito rengimo delegacija vyko į Vilnių jau turėdama vizito programos apmatų su tiksliais detalėmis, rodo,

kad ir Lietuvos ambasada prie Šv. Sosto, ir Šv. Sosto Nunciatūra Vilniuje padarė gerus parengiamuosius darbus. Tačiau iki šiol vyksta įvairūs susitikimai ir konsultacijos. Neseniai ambasadoje apsilankė Vatikano žandarmerijos vadas pulkininkas Gianis, su kuriuo aptarėme kai kuriuos svarbius, neprofesionaliai akiai nebūtinus matyti reikalus.

Iš savo ilgametės patirties galiu pasakyti, kad vizito sėkmę nulemia pasirengimo etapas ir dėmesys detalėms,

kurios gali pavirsti didelėmis problemomis, jeigu nebus tinkamai įvertintos. Lietuvos tarnybos dirba, kad tos detalės taptų malonios. Kartu tai ir geros profesinės pamokos. Kiekvienos šalies ambasadoriui tokia garbė ir iššūkis – būti viso vizito rengimo įvykių sukuryje yra beveik neįmanoma laimė. Būsiu tik antras Lietuvos ambasadorius, kurio darbo metu į Lietuvą atvyko Šventasis Tėvas. Po mano mokytojo ir įkvėpėjo a. a. Kazio Lozoraičio.

„Vatikano žinios“. Kartais pasigirsta samprotavimų apie kaštus, apie našta mokesčių mokėtojams. Kaip iš tiesų yra? Kiek toks vizitas kainuoja? Ar tikrai brangiau negu kiti oficialūs vizitai?

Negalima lyginti popiežiaus vizito kaštų su kitų lygių vizitais. Jo apimtys ir sudėtinės dalys kitokios, išskirtinės. Be to ir palyginti objektyviai nepavyks, nes yra tarptautinė diplomatinė praktika viešai nediskutuoti apie vizitų kaštus. Diplomatai paprastai to nedaro, nors kiekvieno vizito pradžioje dažniausiai kaštai būna žinomi.

Nukelta į 15 psl.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuožiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Redaktorė Virginija Petrauskienė

ŠEŠTADIENIO POKALBIAI

Vienuolių kazimieriečių muziejus bus atviras visiems

Jau kitą šeštadienį, rugpjūčio 25 dieną Šv. Kazimiero seserų kongregacijos vienuolyne atidaroma nedidelė, bet labai įdomi ir svarbi muziejinė erdvė, skirta seserų kazimieriečių kongregacijos įkūrimo istorijai ir jos steigėjai – iš Lietuvos, Ramygalos krašto kilusiai lietuvaitei Kazimierai Kaupaitėi, geriau žinomai kaip Motina Marija Kazimiera Kaupaitė.

Apie tai – mūsų pokalbis su **Daina Čyviene**, Šv. Kazimiero seserų kongregacijos komunikacijos ir projektų koordinatore.

Pristatykite artėjantį įvykį, kuris yra svarbus ne tik seselėms kazimierietėms, bet ir tiems, kam įdomus lietuviškas paveldas bei pavyzdys, kaip tikėjimo įkvėptas vienas žmogus gali nuveikti didžiulius darbus.

Rugpjūčio 25 dieną, 9.30 r. vienuolyno koplyčioje (2601 W. Marquette Road, Chicago) bus aukojamos šv. Mišios ir švenčiamos Šv. Kazimiero seserų kongregacijos įsteigimo 111-osios metinės. Ta proga pirmame aukšte netoli koplyčios bus atidarytas nedidelis seselių kazimieriečių ir jų kongregacijos steigėjos Marijos Kazimieros Kaupaitės muziejus (Legacy Room). Jis yra sutalpintas į trijų kambarių dydžio erdvę. Čia esanti ekspozicija yra labai apgalvota. Ji pasakos apie kongregacijos steigėją Motiną Mariją Kazimierą Kaupaitę, apie šios moters ir jos vadovaujamų seselių kazimieriečių pasiaukojantį gyvenimą, nuveiktus darbus, kurie iki šiol įkvėpia žmones. Muziejaus erdvė yra padalinta į kelias skirtingų spalvų dalis. Ekspozicija – tarsi sėklos ir iš jos išaugusio galingo medžio metafora. Stengėmės, kad tekstas būtų kuo mažiau, kad jis būtų kuo „talpesnis“. Vienuolių idėjas padėjo įgyvendinti įmonės „Matrex“ dizainerių grupė.

Motina Marija Kaupaitė mirė šiame vienuolyne 1940 metais. Vienuolės išsaugojo jos kambarį – ten stovėjusią lovą, kitų kongregacijos steigėjai priklausiusių daiktų. Jie yra perkelti į muziejų ir padėti už stiklinės pertvaros. Lankytojai galės pamatyti, kur gyveno ir mirė Motina Marija Kaupaitė. Po jos mirties buvo surastas jos ranka lietuviškai pieštuku prirašytas sąsiuvinis, pavadintas „Kaip įsteigta Šv. Kazimiero seserų kongregacija“. Tai vienuolėms labai brangus atminimas. Šį sąsiuvinį taip pat galės pamatyti muziejaus lankytojai.

Kaip ir kodėl kilo mintis įrengti muziejų, parodyti tą Motinos Marijos seselių kazimieriečių istoriją visuomenei?

JAV, Čikagos arkivyskupijoje, jau prieš kurį laiką buvo pradėtas procesas dėl kazimieriečių seserų vienuolijos steigėjos seselės Marijos Kazimieros Kaupaitės beatifikacijos. Popiežius Benediktas XVI pripažino Mariją Kazimierą Kaupaitę garbingą: dekretas dėl jos herojiškų dorybių paskelbtas 2010 metais.

Seselės siekia, kad ji būtų paskelbta šventąja. Reikia stebuklo, o jų Motinos Marijos gyvenime būta ne vieno. Lietuva turi labai nedaug šventųjų, bet geriausiai žinomas šv. Kazimieras. Yra du palaimintieji – Jurgis Matulaitis ir Teofilus Matulionis.

Seselės kazimierietės vienuolyne jau seniai turi kambarį (Heritage Room), jis skirtas išsaugoti seselių veiklos istoriją. Vienuolės ilgai puoselėjo idėją įkurti nedidelį muziejų (Legacy Room), kurį galėtų aplankyti ir pasauliečiai. Šiai iniciatyvai pritarė ir idėją palaikė prelatas Michael M. Boland, „Catholic Charities of Chicago“ prezidentas. Jis sakė, kad vienuolyne yra tinkama vieta – tie trys kambariai – ir paragino juose įamžinti seselių kazimieriečių atsiradimo istoriją. To darbo tikslas – kad žmonės sužinotų apie ypatingą lietuvių Kazimierą Kaupaitę, kuri tapo vienuole ir įsteigė vienuolių kazimieriečių kongregaciją Amerikoje 1907 metais, o 1920 metais tą patį padarė ir Lietuvoje. Po to vėl grįžo į Ameriką, kur nuveikė daugybę darbų.

Norisi, kad apie šią moterį sužinotų ne tik katalikai, tikintieji, bet ir visi, kurie dar nėra apie ją girdėję. Kad įeiti į muziejų nežinodami, o išėitę įkvėpti kurti gerį ir pasiryžę sekti Motinos Marijos

Muziejaus ekspozicija pasakoja apie seselių kazimieriečių veiklą ir kongregacijos steigėją Kazimierą Kaupaitę. Dainos Čyviene nuotr.

Motina Marija Kazimiera Kaupaitė muo ankstyvos jaunystės svajotoja apie vienuolės gyvenimo kelią.

pavyzdžiu. Juk čia į vienuolyno patalpas, kuriose dabar įsikūrė Čikagos vyskupijos padalinys – labdaros organizacija „Catholic Charities“, ateina daug lankytojų. Jie galės aplankyti muziejų. O kas ateis specialiai į muziejų – jiems tereikės paskambinti prie durų ir bus įleisti.

Suprantu, kad Kazimieros Kaupaitės gyvenimo neįmanoma apibūdinti keliais sakiniais. Tačiau gal galite „Draugo“ skaitytojams pristatyti svarbiausius jo etapus?

Kazimiera Kaupaitė gimė 1880 metais sausio 6 dieną Lietuvoje, Gudelių kaime, esančiame Ramygalos parapijoje. Ji buvo penkta iš 11 vaikų religingoje ir pamaldžioje Kaupų šeimoje. 1897 metais Kazimiera, kviečiama brolio kunigo Antano Kaupo, atvyko į Scranton, PA, dirbti šeimininge klebonijoje. JAV gyvendama ketverius metus, pamatė vienuolės ir ėmė pati svajoti apie savo, kaip vienuolės gyvenimo kelią. 1902 metais šios vilties vedama, ji grįžo į Lie-

tuva, kur priėmė kunigo Antano Miluko kvietimą tęsti studijas Šveicarijoje, Ingenbohl. Ten Kazimiera praleido trejus metus ir mokėsi pas šv. Kryžiaus gailingą seseris, čia buvo rengiama pasirinktam pašaukimui. Kunigo Antano Staniukyno pagalbos ir globos dėka, buvo gautas Vatikano leidimas steigti lietuvių seserų vienuolyną. 1907 metų rugpjūčio 29 dieną buvo įkurta Šv. Kazimiero seserų kongregacija. Pirmosiomis jos narėmis tapo K. Kaupaitė, gavusi Marijos vardą, ir dar dvi lietuvaiteės. 1913-aisiais seselė Marija tapo generaline vyresniąja. Tas pareigas ėjo 27-erius metus. 1920 metais Motina Marija Kaupaitė su keturiomis seselėmis įsteigė kazimieriečių vienuolyną Lietuvoje, Pažaislyje. Seselių kazimieriečių apaštalinė veikla plėtėsi į New Mexico, Argentiną, kur buvo įsteigtos jų misijos. Tiesa, seselės į Argentiną buvo pasiųstos jau praėjus metams po Motinos Marijos Kaupaitės mirties. Ji mirė 1940-aisiais. Netrukus atidaromame muziejuje yra surašyta, kokiose JAV valstijose gyveno ir dirbo seserys kazimierietės.

Kiek šiuo metu yra seselių kazimieriečių, kokia jų svarbiausia veikla?

Šiuo metu yra 52 seserys, iš kurių 6 gyvena Argentinoje, 9 Čikagoje, o kitos – Franciscan Village, Lemonte. Svarbiausias seselių kazimieriečių tikslas nuo pat kongregacijos įkūrimo – pagalba žmonėms. Jų darbo sritys – švietimas, ligonių slaugymas, pagalbos teikimas imigrantams. Jos daug padėjo lietuviams, atvykusiems į JAV. Nemažai seselių baigė mokslus, dirbo mokytojoms (šalia vienuolyno Marquette Parke daug metų veikė jų įkurta Marijos gimnazija, kuri dabar yra pavadinta „Catalyst Maria“, joje mokosi per 1 000 vaikų. Šiuo metu dar dalis seselių dirba, dalyvauja ligoninių ir mokyklų tarybose, taip pat įsitraukia į įvairius socialinius projektus, pavyzdžiui, „Saugios kaimynystės“. Šv. Kazimiero seserų kongregacijos vienuolės savo darbais neša viltį ir paramą tiems, kam to labiausiai reikia. Tačiau dabar pagrindinis jų darbas – rūpintis vienoms kitomis. Jaunesnės padeda vyresnėms, slaugo, lydi pas gydytojus. Jos yra kaip viena draugiška šeima. Svarbiausius savo dabarties tikslus seselės nusako taip: „Prayer and Presents“ („Malda ir buvimas drauge“). Jos laimingos, kad vienuolyne organizacija „Catholic Charities“ tęsia labdaros ir tarnystės darbus.

Gal yra likusių Motinos Marijos, kuri kilusi iš gausios šeimos, giminaičių?

Taip, ir jie žada atvykti į muziejaus atidarymo šventę.

Dėkoju už pokalbį.

Muziejaus (Legacy Room) kūrimo komiteto narės (pirmoje eilėje iš k.): seselės Immacula Wendt, Regina Dubickas, Therese Dabulis, Margaret Petcavage. Antroje eilėje iš k.: Daina Čyviene, Mary Beth McCarthy, seselė Elizabeth Ann Yocius, Paula Schultz ir seselė Margaret Zalot. Kazimieriečių archyvo nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Skautai akademikai prie Black Hawk malūnsparnio.

Akademikų gretas papildė gražus būrys naujų skautų.

„Facebook“ nuotraukos

Dešimtoji tautinė stovykla baigėsi per greitai

Atkelta iš 1 psl.

Sugrįžome į namus

Kadangi aš dalyvavau tik vienoje stovykloje (saujelė skautų dalyvavo visose trijose stovyklose), galiu kalbėti tik apie stovyklą Rako miškuose (nors gerų atsiliepiamų girdėjau ir apie kitas).

Aš užaugau Rako stovykloje, ten stovyklauju nuo 1966 m. Po ilgesnės pertraukos sugrįžau į savo namus. Stovykloje buvau stovyklautoja – be jokių pareigų, be jokių darbų. Labai smagiai praleidau laiką akademikų pastovyklėje „Alma Mater“, viršininkas ps. fil. Audrius Aleksiušas, komendantas s. fil. Audrius Kirvelaitis. Oras buvo puikus, lijo nedaug, nebuvo per karšta, o svarbiasuia, nebuvo uodų. Buvo gerai parngta programa, kurioje buvo visiems visko po truputiuką – paskaitos, fechtavimas, šaudymas iš lanko, parodos, maudymasis, baidarių iškyla, Rako stovyklos susipažinimo iškyla, vakaronės, apklausinėjimas ir temų skaitymas, blynų balius, pasižadėjimai, „toga party“, dainavimas, laužai ir t.t.

Nauji vyčiai su s. Andriumi Viskanta (antroje eilėje pirmas iš k.) ir stovyklaujančiais tėvais

Akademikų pasižadėjime dalyvavo daugiau kaip 100 akademikų iš visos stovyklos, 6 kandidatės buvo pakeltos į tikrąsias nares, o 10 juniorų buvo pakelti į senjorus. 7 nariai buvo pakelti į filisterius. Akademinių skautų sąjungos pastovyklės dalyviai dalyvavo ir bendros stovyklos programoje – vėliavų pakėlimė ir nuleidimė; parade ir parado repeticijose (kurių tikrai buvo daugiau negu viena); jūros dienos išskilmėse prie ežero; šv. Mišiose; liaudiškų žaidimų vakarėlyje (kurį stebėjome iš mūsų „skybox seats“ – iš viršaus!); oro skautų dienos programoje (labai išpūdinga, kai gretimoje pievoje nusileido Amerikos kariuomenės „Blackhawk“ malūnsparnis); bendruose laužuose, žodžiuose, meno programoje, – tik spėk visur dalyvauti.

Aš taip pat padėjau kitai sesei su jos keliaujančiu meno vežimėliu ir virtuvėje – prie kakavos ir sausų pusryčių (cereal). Buvo progos padėti vadovams įvairiais darbais, ypač meno vadovams ir lauko virtuvės vadovui; padėti vilkiukų ir paukštyčių pastovyklėse ruošiant naktinius žaidimus; padėti krau-

tuvėlėje, kai visi skautai bėgo pirkti saldainių, *čipsų* ir gėrimų. Smagiausias ir įdomiausias šios stovyklos tikslas – prisiminimai ir susitikimas su seniai matytais draugais, su kuriais vienu ar kitu metu esu stovyklavusi. Ir, žinoma – naujos pažintys, nauji draugai, nauji prisiminimai. Tiek daug pažįstamų veidų mačiau per didįjį savaitgalį – vos spėjau su visais sveikintis. Apsisuku, ir štai dar vienas seniai matytas draugas, sugrįžęs į stovyklą po 20 ar net 30 metų. Ir visi kupini meilės ir džiaugsmo, kad sugrįžo į namus, gerai pažįstamus miškus.

Sesės buvo gero ūpo, neatsiliko ir broliai

Be brolių ir sesių akademikų taip pat stovyklavo Bendrija (viršininkas v.s. Remigijus Belzinskas), Vadija, ūkio skyrius, šeimnininkai, vandens sargai ir pliažiu darbuotojai; medicinos štabas, pasipuošęs žaliais RAKAS marškinėliais; jaunų šeimų pastovyklė, kuriai vadovavo s. fil. Dainius Dumbrys, jr, kurioje dalyvavo ir patys mažiausi bei jauniausi stovyklautojai; Seserijos pastovyklės „Giraitės“ sesės ir Brolijos pastovyklės „Ažuolynas“ broliai.

„Giraitės“ pastovyklei vadovavo v.s. fil. Daiva Chauhan, komendantė buvo v.s. Audra Puzerytė-Viskantiene ir „Ūpo“ vadė – ps. fil. Judita Urba. Sesės visuomet buvo geros nuotaikos, su šypsena, gero ūpo ir su daina žygiavo iš savo pastovyklės į visus programos užsiėmimus (joms toliausia eiti). Jų pastovyklė buvo išpuošta margaspalvių gairėlių siena. Visos sesės turėjo iš anksto pasidaryti gairėlę ir apibūdinti save. Tos gairėlės buvo pakabintos ant virvelių ir puošė pastovyklės vartus. Taip pat čia buvo matyti ant medinių lentų surašyti skaites apibūdinantys teiginiai, kuriais jos vadovaujasi.

Šeštadienį, anksti iš ryto, vyko gintarių ir vyr. skaučių žodžiai. Gintarių žodyje dalyvavo daugiau kaip 60 gintarių, 6 davė žodį, o vyr. skaučių žodyje dalyvavo 81 sesė ir į savo ratą priėmė 3 naujus vyr. skaites.

Net tik sesės dainavo šioje stovykloje – neatsiliko ir broliai, ypač vyčiai. Labai dažnai girdėjosi daina „Skinsiu raudoną rožę“, kuri gražiai aidėjo miškuose. „Ažuolino“ vadovai – viršininkas v.s. Albertas Kerelis, komendantas s. Mykolas Slapšys ir kiti drausmingai, stipria ranka prižiūrėjo brolius ir sąžiningai vedė užsiėmimus. Brolių pastovyklėje buvo matyti daug nuostabių pionierijos darbų – vartų, tiltų, supynių, laiptų ir laiptinių – viskas padaryta, surišta brolių rankomis. Akį džiugino tiek daug stovyklaujančių jaunų vyrų, ypač vyčių. Vyčių kandidatų vadas s. Andrius Viskantas stovykloje buvo labai užsiėmęs – jam teko parengti brolius atsakingoms žodžio išskilmėms. Vyčių žodis vyko vėlų penktadienio vakarą. Žodyje dalyvavo 115 vyčių, o naujus – violetinius kaklaraiščius gavo 22 nauji vyčiai. Bravo, vyrai!

Šeimnininkai verti medalio

Stovykloje visur buvo girdėti seniai nedainuotos dainos. Laužai buvo milžiniški; naujoje laužavietėje ant naujai pastatytų suoliukų, kuriuos įrengė darbuotojai Rako savanoriai, visą vasarą važiuojo čia dirbti.

Laužavedžiai buvo jauni ir energingi ir mokėjo tinkamai vesti dainas ir šūkius, įtraukti šią milžinišką minią, – visi dalyvavo ir dainavo iš širdies. Buvo net ir muzikantų – akordeonistų ir gitaristų, vadovaujamų sesės Danos Biskienės ir brolio Andriaus Utz, kurie pritarė dainoms, kad geriau skambėtų. Pasirodymai buvo nuostabūs ir niekas nebijojo pasirodyti. Išimtiniausi pasirodymai (bent mano nuomone) – XTS žinios, dainuojantys vyčiai, visų numylėta „Teta Rūta“, ūkio pasirodymas apie specia-

Akademikų pastovyklėje mokėmės fechtuoti.

liai pritaikytą „swiss army knife“ (šveicarišką stovklinį peiliuką) ir vyčių laivas, kuriam užvesti reikėjo įvairių stovyklautojų pagalbos. Visi draugiškai juokėsi ir audringai plojo.

Ūkio (stovyklos prižiūrėtojų) skiltis dirbo nesusitodama beveik visą parą – tai prireikdavo grąžto, sutvarkyti užsikimšusį tualetą, pakeisti perdegusią lemputę, prižiūrėti, kad visi tvarkingai mesų šiukšles, važiuoti į miestelį pirkti reikmenų ir t.t. Jie buvo visur ir viską galėjo pataisyti, patobulinti, pagerinti.

Nuo jų neatsiliko dviejų virtuvėlių šeimnininkai su savo komandomis – ps. Saulius Šoliūnas tvarkė reikalus „Aušros Vartų“ virtuvėje, o ps. Lidija Šoliūnienė prižiūrėjo „Lituanicos“ virtuvę. Jiems teko didelis darbas stovyklautojus (po dvi pamainas kiekvienam valgiui) skaniai ir šalia pamaitinti (dar ir į visokias alergijas atsižvelgta). Jiems likdavo vos po pusę valandos poilsio kiekvieną dieną. Visiems šeimnininkams ir ūkvedžiams reikia prisegti medalius už jų nenuilstamą ir sunkų darbą. Nuoširdus ačiū Jums visiems.

Iki pasimatymo

Stovyklos dienos bėgo ir Dešimtoji tautinė stovykla baigėsi per greitai. Iki pasimatymo kitoje Tautinėje stovykloje, o gal ir anksčiau – rajoninėse stovyklose. Ir prisiminkim stovyklos šūkį: „Šimtą metų stovyklaujam, Lietuvos tautos vaikai. Suvažiom į stovyklą, esam skautai, bus gerai!!!“

Vis budžiu! Ad meliorem!

Mūs vienija vienas žodis -

LIETUVA

Sao Paulo Vila Zelina rajone gyvena didelė lietuvių išeivių bendruomenė. Marcos Lipas (v.) – aktyvus jos narys.

Marcos Lipas: Lietuvoje net oras kvėpia kitaip

RASA KAZLAS

Išeivių vaikaitis, gimęs ir augęs Brazilijoje, Sao Paulo Vila Zelina rajone, kur iki šiol gyvena didžiausia lietuvių diaspora. Istorijos pedagogas, aktyvus Sao Paulo Lietuvių Bendruomenės narys, nuolat dalyvauja visuose Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizuojamuose renginiuose, pasaulio išeivijos bendruose projektuose, dainų šventėse, konferencijose. Nuoširdžiai nustebino, kai į mano klausimus lietuviškai su nedidelėmis kalbos klaidomis Marcos Lipas atsakė savarankiškai. Nustebino ir tai, kad globalizacijos paveiktame pasaulyje antros kartos brazilas savo lietuviškas šaknis puoselėja ne tik kilniais darbais, bet jautriai, su nenusakoma meile kalba apie senelių žemę, puoselėja nenuilstamą norą kuo plačiau ir giliau suprasti Lietuvą ir jos žmones.

Kokiomis aplinkybėmis Jūsų lietuviškos šaknys prigijo Sao Paule?

Istorija sudėtinga. Iš tikrųjų gimiau mišrioje šeimoje. Iš motinos pusės turiu austrų-vokiečių kraujo, iš tėvo pusės – lietuviškų šaknų. Mano seneliai po Pirmojo pasaulinio karo iš Lietuvos išvyko dėl ekonominių priežasčių. Senelis – iš Rokiškio, močiutė – iš Jurbarko, abu valstiečiai. Mano tėvai susipažino Vila Zelina rajone, kuriame iki šiol gyvena daug imigrantų iš Europos. Mano tėvų vaikystė nebuvo lengva, sunkūs tada buvo laikai, vyko Antrasis pasaulinis karas. Brazilijos valdžia nusprendė stoti į karą, kad galėtų palaikyti sąjungininkus. Gyvenantiems Brazilijoje vokiečių, italų, japonų kilmės piliečiams tai nebuvo palanku, nes iš vietinių susilaukdavo nemažai priešiško. Mano tėtis, mažas berniukas, nemokėjo portugališkai ir nuolat patirdavo patyčias, būdavo mušamas, nes visi manė, kad jis vokiečias. Iš kur brazilai galėjo žinoti, kad tas baltaplaukis, mėlynakis vaikas yra lietuvis? Saugoti lietuviškas šaknis tokioje aplinkoje buvo tikras iš-

šūkis, po tokių traumų jis nustojo kalbėti lietuviškai, nors viską suprastavo kuo puikiausiai.

Paklausu tiesiai: Jums daugiau lietuvių ar brazilų? Kuri tautinė tapatybė kokiomis aplinkybėmis ar tam tikromis situacijomis ima viršų?

Atsakysiu tiesiai – viskas priklauso nuo situacijos. Kai būnu Lietuvoje ir žmonės pastebi, kad nelabai taisyklingai kalbu lietuviškai, tuomet svarstyklės nusvyra į kitą pusę, ir aš iš karto tampa brazilu. Bet tik reikia, kad

Istorijos pedagogas Marcos Lipas (d.) yra prisiekęs skautas ir deda daug pastangų, kad ši organizacija gyvuotų.

kas nors gražiai nusistebėtų, kaip „toks žmogus, išėjęs iš džiunglių“, moka gražiai šnekėti lietuviškai, tada vėl iš karto pasijuntu lietuviu. Antra vertus, Brazilijoje turiu paisyti braziliško gyvenimo taisyklių ir nuostatų. Nors esu gimęs ir užaugęs šiame krašte, visuomet esant progai primenu savo aplinkos žmonėms, kad esu lietuvis. Tuo labiau kad esu dar ir istorijos mokytojas, tad tai atsitinka dažnai. Mano mokiniai Brazilijoje kartais mane pavadina „Lieu-

tuvos imperatoriumi“. Kita vertus, niekuomet nepamirštu, kad lietuviškos šaknys įpareigoja.

Kokia Jūsų gyvenamoji vieta, kasdienė darbo aplinka ir ar daug tenka komuniuoti su lietuviais?

Kaip sakiau, gyvenu Sao Paulo mieste, Vila Zelina rajone, kur gyvena daug lietuvių kilmės žmonių. Iš tikrųjų, šiek tiek atsiliekančios nuo Šiaurės Amerikos, pagal statistiką Sao Paulo mieste telkiasi didžiausia lietuvių kilmės diaspora pasaulyje, o Vila Zelina rajone veikia didelė lietuvių parapija, li-tuanistinė mokykla. Darbe tenka irgi nemažai bendrauti su kolegomis, kurie taip pat turi lietuviškų šaknų. Visada su lietuvių kilmės žmonėmis stengiuosi kalbėti lietuviškai ir kuo daugiau informacijos sužinoti apie jų protėvius. Deja, ne visada tai pavyksta – vieni nemoka lietuviškai, kiti tiesiog neturi žinių apie savo tėvų imigracinę istoriją.

Kaip reaguoja Jūsų draugai nelietuviai, sužinoję, kokių šaknų Jūs turite? Ar dažnas jų žino, kas toji Lietuva?

Įdomu, kaip Lietuvos žinomumą veikia socialiniai tinklai. Šią vasarą dalyvavau Švietimo ministerijos forume ir po jo buvau pakviestas į vieną televizijos laidą. Laidos įrašą įkėliau į savo „Facebook“ paskyrą ir po laidos, kurioje nemažai pasakojau apie Lietuvą, beveik tūkstantis žmonių prisiregistravo prie mano „Facebook“ paskyros. Visi tie nauji sekėjai labai domėjosi lietuvių kalba, domėjosi, kas ta Lietuva, kur ji yra ir pan. Mano draugams, mokiniams Lietuva – kaip pasakų, gintaro kraštas su senąja lietuvių kalba.

Brazilija garsėja nuostabia, unikalia gamta. Kokią Braziliją Jūs pažįstate ir kokią ją pristatytumėte pirmą kartą atvykusiamei į šią šalį?

Brazilija garsėja ne tik unikalia gamta. Pirmiausia Brazilija yra milžiniško dydžio šalis, kurios teritorijoje tilptų ne tik Europa, bet ir dalis Rusijos. Brazilijoje – klimato ir augmenijos įvairovė. Aš pats nesu buvęs Amazonės džiunglėse, kurios nuo mano namų yra net 3 000 kilometrų. Todėl reikia sąžiningai prisipažinti, kad iki galo nesu pažinęs savo krašto. Tačiau lietuviams visada pagiriu tropinį pajūrio klimatą, siūlau susipažinti su afrikietiška kultūra – sambo ritmais ar transą keliančiu, Brazilijoje praktikuojamu iš Afrikos kilusiu *candomble* tikėjimu ir jo ritualais, bandau sudominti gurmaniškų brazilų patiekalų gaminimu.

Toki patį klausimą Jums užduosiu ir apie Lietuvą. Kokią Lietuvą teko Jums pažinti; galbūt per ilgesnį laiką keitėsi Jūsų nuomonė apie senelių žemę?

Labai įdomus klausimas! Neužmirškite, kad ne tik aš, bet ir mano tėvas gimė Brazilijoje! Iš tiesų mano seneliai nedaug kalbėdavo apie Lietuvą. Jiems Lietuva buvo mielas kraštas, bet taip pat jie prisiminė ir sunkų laikmetį, kurį teko išgyventi Tėvynėje. Dar būdamas paaugliu pradėjau dalyvauti skautų ir šokių grupėse. Tais laikais Lietuva buvo sovietų okupuota, ir mums tai buvo tolimas, idealizuojamas, tik sapnuose regimas kraštas. 1983 m., kai dar lankiau Vasario 16-osios gimnaziją Vokietijoje, turėjau

progos pirmą kartą aplankyti Lietuvą. Mačiau visas okupacines grimasas – priespaudą, laisvės ir žodžio ribojimą, agresiją, todėl visiškai nesusizavėjau senelių gimtine. Dar kartą atvykau jau 1989 m., kai jau buvo šioks toks atšilimas, daugiau laisvumo, tautiškumo. Lietuvai atgavus Nepriklausomybę mačiau, kaip regimai Lietuva pasikeitė, kaip pradėjo tiestis ir augti demokratinė, europietiška valstybė.

Truputėlį papasakokite apie lietuvių veiklą, bendruomenę Sao Paule. Kokie renginiai vienija šį sambūrį? Kaip puoselėjamos lietuviškos tradicijos? Ar padedate svečioje šalyje gimusiems vaikams ieškoti savosios tautinės tapatybės?

Daug kas vyksta Sao Paule. Yra lietuvių šokių ir chorų kolektyvai, stengiamės aktyvinti skautų veiklą, nes ji po truputį vis silpnėja. Juk esame antros, trečios, net ketvirtos kartos lietuvių vaikai, tad akivaizdu, kad ryšys su Lietuva vis silpnėja. Todėl mes, vyresnieji, dedame daug pastangų, kad naujoji karta susidomėtų Lietuva ir bent nedidele dalimi išsaugotų savo šaknis.

Jaunystėje Marcos Lipas šoko Brazilijos lietuvių šokių ansamblyje „Rütelė“.

Esate istorikas ir skaitėte pranešimą 100-mečio proga. Gal pakomentuotumėte savo mintis? Ko palinkėtumėte Lietuvos valstybei šia proga?

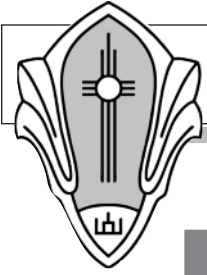
Ilgai svarščiau apie šį svarbų įvykį ir tomis savo mintimis pasidalinau per Vasario 16-osios minėjimą Sao Paule. Tikroji Lietuvos valstybė (ne vien teritorija) susikūrė prieš 100 metų. Juk prieš tai mes buvome kunigaikščių arba svetimšalių valdomi: lenkų, rusų. Toji lietuvių Lietuva tik 1918 m. didžiavųjų signatarų dėka iš idėjinės minties tapo realybe. Todėl turime ją ne tik švęsti, turime ją laikotarpį tyrinėti, atrasti, įvertinti, kas buvo gero, kas buvo blogo ir toliau puoselėti mūsų valstybę, tautą.

Ar niekada nebuvo kilusi mintis apsigyventi Lietuvoje?

Visuomet! Kartais pagalvoju, kaip tai realizuoti? Planuoju tęsti istorijos studijas apie imigraciją universitete, rezgu mintį gal pasilikti Lietuvoje ir dėstyti. Tačiau kol kas dėl visokių priežasčių šiuos planus turiu atidėti.

Ko labiausiai pasiilgstate iš Lietuvos?

Visko! Žmonių, muzikos, miestų, draugų. Man net oras Lietuvoje kitaip kvėpia. Suprantu, kad važiuoti per atostogas arba lankyti vasaros kursus nėra tas pats, kaip gyventi nuolat ir būti kasdienėje rutinoje. Tačiau mano būdas, galvosena, gyvenimo tikslai šiandien kur kas labiau yra susiję su Lietuva, nei su Brazilija.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė **Vida Kuprytė** • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Palydėkime vasarą Dainavoje Visi kviečiami į studijų savaitgalį

Ateitininkų studijų savaitgalis vyks Darbo dienos savaitgalį, rugpjūčio 31 d. – rugsėjo 3 d., ALRKF jaunimo stovykloje Dainavoje. Visi kviečiami – ateitininkai ir ne ateitininkai – palydėti vasarą gražioje gamtoje,

Susipažinkime su studijų savaitgalio prelegentais:

Saulius Augustinas Kubilius, radijo žurnalistas. Europoje gyvena keturiasdešimt metų, atvyko iš Australijos, Adelaidės miesto, kur gimė 1960 m. Susituokė su Jūrate Barasaite. Gyvena Romoje su žmona ir dviem vaikais – Severija Laisvūne ir Rimu Augustinu. Ilgametę radijo žurnalisto patirtį įgijo Vatikano radijo, Italijos „Rai International“ ir „Laisvosios Europos“ radijo (Miunchene) lietuvių redakcijose. Dirba Šventojo Sosto komunikacijų dikasterijoje (ex Radio Vaticana). 2002 m. subūrė Italijos lietuvių ir atgaivintą Italijos Lietuvių Bendruomenę Romoje, ėjo pirmininko pareigas. Skelbia publikacijas istorinėmis temomis italų ir lietuvių kalbomis. Nuo 2018 m. – Palaimintojo Teofiliaus Matulionio labdaros ir paramos fondo atstovas Romoje.

Pranešimas: Atmintis ir mūsų šventieji. „...kad jie iš aukštybių mus vėl vestų“.

Adelės Dirsytės ir kitų palaimintųjų kelias į Altoriaus garbę, nuostabios Sibiro maldaknygės neįtikėtina kelionė į pasaulį, neblėstančio aktualumo žinia mums ir visiems, autorės krikščioniškas liudijimas ir gyvybės auka.

Ligita Rylisškytė, SJE

Ligita Rylisškytė, SJE, yra Eucharistinio Jėzaus seserų kongregacijos sesuo, teologė ir medikė. Gimė ir augo Panevėžyje, ten būdama dvilyktokė įsijungė į naujai atgimusios Ateitininkijos veiklą. Vėliau, studijuodama mediciną Vilniaus universitete (VU), pajuto Dievo kvietimą pašvęstajam gyvenimui ir 1994 m. įstojo į minėtą vienuoliją, pagrindžio sąlygomis įkurtą t. Pranciškaus Masilionio SJ. Sesuo Ligita tęsė medicinos studijas, tapo kardiologe ir 2003 m. apsigynė medicinos mokslų daktaro disertaciją. Kartu su medicinos studijomis ruošėsi sielovadiniam darbui, įgydama Religijų studijų magistro laipsnį (VU, 1999), o vėliau, jau dirbdama gydytoja kardiologe ir VU mokslinė bendradarbe, toliau tobulinosi teologijos srityje Boston College (BC) vasaros programose. Šių studijų metu įgytas žinias taikė reguliariai vesdama krikščioniškojo dvasingumo, Šv. Rašto seminarus ir rekolekcijas Lietuvoje. 2008 m. prisidėjo įkuriant Guronų rekolekcijų namus, kuriems keletą

Saulius Augustinas Kubilius

metų ir vadovavo. Nuo 2015 m. rudens s. Ligita pilnu krūviu studijuoja sisteminės teologijos doktorantūros programoje BC. Sesers Ligitos rašomas disertacinis darbas susitelkia ties Kryžiaus slėpiniu, ypač jo prasme šiuolaikinės kultūros kontekste. Daugiau apie s. Ligitos akademinę veiklą teologijos srityje galite rasti čia: <https://ligitaryliskyte.academia.edu/>

Pranešimas: Dievas mirė?

Garsioji Nyčės frazė „Dievas mirė“ kartais skamba kaip sekuliariosios kultūros manifestas. Sekuliarybė, t.y., kultūrinė situacija, kurioje bet koks religinis tikėjimas tampa vis mažiau „savaiame supantamas“, lemia ne tik krikščioniškosios tapatybės trapumą, bet ir kelia pavojų humanizmo idealams. Pranešime bus nagrinėjama, kaip ir kodėl tai atsitinka, ir pateikiamas galimas teologinis atsakas į šį dvigubą iššūkį.

Valdas Samonis gimė tremtyje, augo virš partizanų vadų bunkerio komunistų sugriautoje ir konfiskuotoje partizanų rėmėjų šeimos sodyboje prie okupuotos Lietuvos sienos. Areštuotas už Punsko lietuviškoje gimnazijoje suorganizuotą taikų mokinių savišviets būrelį Lietuvos laisvės tema; disidentas, persekiotas iki „Solidarnosc“ laikų (laisvojoje Lenkijoje oficialiai pripažintas Laisvės kovotoju). Gavo vieną iš dešimties visai Lenkijai skirtų „Fulbright“ stipendijų, studijavo Lenkijoje, JAV, Kanadoje, Didžiojoje Britanijoje ir Singapūre (online). Profesorio (tradiciniu ir online/hybrid būdais) Toronto ir kituose Šiaurės Amerikos universitetuose, konsultavo daug prestižinių verslo ir valdžios institucijų keliuose kontinentuose; įsteigė du mokslinius jau globaliai pripažintus žurnalus ekonomikos/vadybos ir technologijų srityse. Stanford universitete dirbo patarėju Nemtsovo/Jeltsino vyriausybei kartu su šešiais Nobelio premijos laureatais ekonomikoje. Daugiau: www.about.me/val.samonis

Valdas Samonis

Pranešimas: „Ekonominis planas Lietuvai: strategija XXI šimtmečiui“.

Samonio planas Lietuvai (SPL) – XXI a. galimybės Lietuvai kritiniu laikotarpiu. Svarbiausia yra išnaudoti naujas technologijas, ypač antrojo interneto (blockchain) revoliucinius privalumus Lietuvos globaliosios gamybos/prekybos/investicijų mokslo ir Lietuvos geografinio/ekonominio modelio tobulėjimo srityse. Gili Lietuvos demografinė/ekonominė ir bendra visuomenės krizė (ypač dėl baisios emigracijos, raudonosios nomenklatūros siautėjimo, etc.) gali būti nugalėta tik strategiškai ir kompleksiskai sujungus naujas, nepaprastas technologines galimybes (ir infrastruktūros srityje) su LT žmonių kvalifikaciją ir verslumo (okupantų sunaikinto) esminiu padidiniu, ypač kreipiant dėmesį į kompleksinių sistemų ilgalaikio strateginio valdymo reikalavimus. Kad būtų galima tai padaryti, reikia pasirūpinti moderniomis žmonių bazinio ekonominio saugumo strategijomis. Jų tarpe yra universalios bazinės pajamos (angl. UBI). Pranešime pristatomos galimybės ir problemos, kokias pajamas ge-

Sol. Agnė Giedraitytė

neruoti Lietuvoje, pasiremiant Europos Sąjungos (bei Norvegijos, etc.) parama ir skola Lietuvai už didelį Lietuvos žmogiškųjų resursų importą. Pranešime taip pat nagrinėjami klausimai, kaip operatyviai apjungti lietuviškas jėgas modernioje globalioje virtualių tinklų ekonomikoje (virtualus smegenų testas Lietuvai).

Šalia akademinių paskaitų vyks ir linksmesni meniniai vakarai. Vieną tokį vakarą praskaidrins neeilinių gabumų **solistė Agnė Giedraitytė**.

Sekmadienį, rugsėjo 2 d. vyks Š. Amerikos ateitininkų metinis susirinkimas.

Užsitikrinkite sau vietą

Malonėkite nedelsiant atsiųsti ŠAAV vicepirmininkei Romai Kuprienei žinutę el. paštu mamaroma@gmail.com pranešdami, kad ketinate savaitgalyje dalyvauti. Jums bus išsiųsta registracijos anketa. Galima paprašyti registracijos anketos ir paprastu paštu, parašant Romai Kuprienei: 752 Leesley Rd., Riverside, IL 60546.

Studijų savaitgalyje laukiame visų ateitininkų ir jų bičiulių.

Kodėl kovojome už laisvę būdami pavergti, bet nebenorime jos ginti išsilaisvinę? (2)

Vidmanto Valiušaičio paskaita (per Skype) Ateitininkų sendraugių studijų savaitės

Kennebunkporte dalyviams. Vilnius, 2018 m. rugpjūčio 6 d.

Pradžią – rugpjūčio 11 d. numeryje

Teroras, ekonominis apiplėšimas, įkaitų grobimas

1942 m. rudenį Marijampolės, Tauragės, Kėdainių ir Vilkaviškio apskrityse 2.057 lietuvių šeimos buvo nušalintos nuo jų ūkių vokiečių kolonizacijos reikalui. Su žeme paimtas ir visas jų nekilnojamas ir kilnojamas turtas, įskaitant galvijus.

Pagrindžio spaudos duomenimis, per beveik dvejus metus (1942 sausis–1943 spalį) vokiečiai iš Lietuvos ūkininkų prievolėmis paėmė 100 tūkst. arklių, 25 tūkst. vežimų, 31,7 tūkst. tonų kiaulienos, 94 mln. kiaušinių, 550 tūkst. tonų pieno, 254 tūkst. tonų rugių, 94 tūkst. tonų avižų, 38 tūkst. tonų kviečių, 35 tūkst. tonų miežių, 426 tūkst. tonų bulvių.

Šie skaičiai neapėmė kitų natūrinių prievolių: paukščių, veršių, avių, ankštinių javų, linų, šieno ir t.t. Prievolės vokiečiai nustatinėjo atsižvelgdami į taikos meto normalios Lietuvos ekonomikos raidos 1938 m. ūkio rodiklius.

Natūrinės duoklės ir dideli piniginiai mokesčiai sunkiai slėgė Lietuvos ūkininkus. Neįvykdžiusiems prievolių, grėse žiaurios bausmės: pašalinimas nuo ūkio, išsiuntimas priverčiamais darbams į Vokietiją, koncentracijos lageris ar net sušaudymas.

Šiandien mums neišvaiduojama, kad galima būtų žudyti žmogų, neįstengusį sumokėti natūrinių ar piniginių mokesčių. O taip vis dėlto Lietuvoje buvo.

Didžiausias teroras dėl duoklių neįvykdymo vyko Rytų Lietuvoje. Čia naciai vykdė baudžiamąsias ekspedicijas ir rengė ūkininkams „viesuosius teismus“. Kad įbaugintų kitus, beveik kiekviename valsčiuje už duoklių neatidavimą pasmerkdamo mirčiai po keletą ūkininkų. Žiūrėti egzekucijos prievarta varydavo viso valsčiaus gyventojus. Žurnalisto Broniaus Kviklio liudijimu, „nacių nesugraudindavo nei lietuvių moterų ašaros, nei nuteistųjų žmonių bei vaikų prašymai, alpimai. Negelbėdavo ir geraširdžių kaimynų pažadais atiduoti duoklę nelaimingojo vardu. Nekalto ūkininko, dažniausia mažžemio, gausios šeimos tėvo, kraujas giliai įsisunkdavo į nederlingą žemę, kuri tais metais neužaugino vokiečių valdžios nustatyto javų kiekio.“

Drauge su ekonominiu šalies apiplėšėjimu, palaikomu militarinio teroro, vokiečiai nustatė darbininkų kontingentą, reikalingą rekrutavimui darbams į Reichą. Iš pradžių tas kontingentas buvo 30.000, vėliau pakeltas iki 100.000.

Siunčiamųjų darbininkų amžius: vyrai nuo 15 iki 55 m., moterys nuo 16 iki 45 metų. Vokiečių okupacinė valdžia paruošė planą paimti iš Lietuvos į Reichą darbams, pradedant 1944 m. kovo 5 d., maždaug po 5.000 žmonių kas savaitę, iš viso 100.000 žmonių.

Išleistas specialus potvarkis „Nurodymai darbo jėgoms Reichan surinkti“. Nacių dokumentas nustato, kad šaukiamieji pristatomi prievarta. Jeigu slapstosi, imami įkaitai: „pakaitalas darbo naudojimui į Reichą imamas vienas arba keletas šeimos narių.“ Lietuvos žemės ūkyje buvo paliekama tik viena darbo jėga 15 ha. Kiti turėjo tekti darbams į Vokietiją.

Masiniai suėmimai ir aukos

1941 m. žiemą vokiečių karo mašina užstrigo. Pirmiausiai – prie Maskvos, 1942 m. – prie Stalingrado. Karui tęsti jiems būtina reikėjo žmonių. Aktyviai karo tarnybai jie užsibrėžė sumobilizuoti Lietuvoje 200–300 tūkst. jaunų vyrų. Visi vokiečių okupuotieji kraštai buvo sudarę tautinius SS legionus. Belgijoje, pavyzdžiui, tokiam tarnavo apie 60 tūkst. vyrų, Prancūzijoje – 100 tūkst. Jie buvo sudaryti Latvijoje, Estijoje, Norvegijoje, Olandijoje, kitose nacių pavergtose šalyse. Tačiau tik Lietuvoje ir Lenkijoje vokiečiai to padaryti neįstengė.

Šitas boikotas turėjo tiesioginių padarinių. Vokiečių valdžia greitai suprato, kad vieningą, nepalaužiamą lietuvių nusistatymą okupantų atžvilgiu formuoja inteligentija. Per universitetus, švietimo

Monikos Vygantaitės-Sabalienės nuotr.

tinklą, pagrindžio spaudą. Gestapo pareigūnai nevedavo prasitarti, kad reikėtų suimti ir išvežti 30.000 Lietuvos inteligentų. Tada kraštas būtų paklusnus okupantams.

Nekalbant apie komunistų ir žydų šaudymą, kurį vokiečiai vykdė vos peržengę Lietuvos sieną, suiminti jiems neįtinkančius lietuvius jie pradėjo netrukus po okupacijos. Peter Kleist, Vokietijos užsienio reikalų ministro Joachim von Ribbentrop patikėtinis knygoje „Zwischen Hitler und Stalin“ tvirtina, kad gestapas reikalavęs areštuoti Laikinosios vyriausybės narius iš karto, kai tik vokiečių kariuomenė įžengs į Kauną. Kadangi ta vyriausybė buvo paskelbta be vokiečių žinios ir jų sutikimo.

Iš slaptų Reicho dokumentų dabar jau žinoma, kad vokiečių laikysena Laikinosios Vyriausybės atžvilgiu buvo nulemta birželio 24-osios Vokietijos užsienio reikalų ministerijos direktyvos neteikti naujai Lietuvos vyriausybei jokios paramos. Karinėms institucijoms buvo išakmiai nurodyta nesikišti į sprendimus, kurie paliekami išskirtinai politinės vadovybės kompetencijai.

Suorganizavus voldemarininkų pučą prieš Laikinąją vyriausybę ir liepos 25 d. krašto administracinę kontrolę perėmus Ziivilverwaltung (vokiečių civilinei valdžiai – Red.), netrukus buvo uždarytas LAF'as ir pradėti suiminti asmenys, organizavę Birželio sukilimą. Tarp jų – Leonas Prapuolenis, birželio 23 d. per radiją paskelbęs Nepriklausomybės deklaraciją. Jau rugsėjo mėn. jis buvo suimtas ir išvežtas į Dachau koncentracijos stovyką. Štuthofo koncentracijos stovykloje atsidūrė Birželio sukilimo vadai: inžinierius Pilypas Žukauskas-Narutis, Prahos gen. štabo akademijos auklėtinis, aviacijos pulkininkas Mykolas Mačiokas, Laikinosios vyriausybės teisingumo ministras Mečys Mackevičius, tos pačios Prahos karo akademijos auklėtinis, Lietuvos gen. štabo pulkininkas-aviatorius ir Laikinosios vyriausybės vidaus reikalų viceministras Juozas Narakas, Lietuvos kariuomenės kapitonas Jonas Noreika-Generolas Vėtra ir daugelis kitų. Demokratiškos partijos vadovai – buvęs Respublikos prezidentas dr. K. Grinius, buvę ministrai kun. Krupavičius ir J. Aleksa, – suimti ir areštuoti, kaip minėta, už jų memorandumą.

Tačiau pirmas masinis lietuvių šviesuomenės suėmimas įvyko 1943 m. kovo 16 d. Tą dieną Kaune, Vilniuje, o taip pat ir kai kuriose kitose Lietuvos vietovėse Gestapas suėmė 46 lietuvius inteligentus, mokslininkus, profesorius, kunigus, visuomenės veikėjus, laisvųjų profesijų žmones bei aukštesnius pareigūnus. Kovo 25 d. suimtieji atsidūrė Stuthofo koncentracijos stovykloje Rytų Vokietijoje.

Antras didesnis inteligentų suėmimas įvykdytas 1943 m. balandžio 29 d. Šiuo žygiu Gestapas bandė likviduoti slaptąją lietuvių spaudą. Suimta 16 lietuvių

inteligentų – pagrindžio spaudos darbuotojų, žurnalistų. Nuo to laiko masinių ir pavienių suėmimų jau buvo daug.

Lemiamą sprendimų galią turėjo vietos Gestapo, SD ir SS vadovybė

Dr. Adolfas Damušis, Laikinosios vyriausybės pramonės ministras ir nacių Beiroito, Bavarijoje, kalėjimo kalnys, yra analizavęs Lietuvos gyventojų aukas ir nuostolius Antrojo pasaulinio karo metais. Jo duomenimis, nacių okupacijos laikotarpiu, greta 165 tūkst. nužudytų Lietuvos žydų, dar 45 tūkst. aukų buvo ne žydai – lietuviai, Lietuvos lenkai, baltarusiai, kiti.

Amerikos lietuvių spauda rašė, kad iš rusiškų šaltinių surinktais duomenimis, per visą nacių okupacijos laiką vokiečiai atėmė iš lietuvių 620.000 galvijų, 220.000 arklių, 770.000 kiaulių, 270.000 avių ir ožkų, 760.000 t. grūdų, 485.000 t. kitokių maisto produktų. Vokiečių padaryti nuostoliai Lietuvai siekė 17 milijardų rublių.

Nacių politinė vadovybė vykdė Lietuvoje ne specifinę, specialiai kraštui pritaikytą politiką, o bendrą visoms okupuotoms Rytų teritorijoms administravimą ir siekė įgyvendinti tris pagrindinius uždavinius:

1. Palenkinti vietos gyventojus visiškai okupacinių jėgų paklusnumui, ryžtingai slopinti mažiausius nenoro taikstyti ar net bandymų priešintis atvejus.

2. Laiduoti užimtos teritorijos ūkio pajungimą vokiečių karinės mašinos palaikymui.

3. Užimtus kraštus naudoti kaip vokiečių karinės pramonės darbo jėgos išteklių, iš dalies – karinio personalo patirtų nuostolių kompensavimo rezervą bei jų pačių kontroliuojamą sukarintų policijos struktūrų potencialą.

1941 m. liepos 25 d. įvedus Lietuvos generalinėje srityje civilinį valdymą, vokiečių Wehrmachto vaidmuo, nuo birželio 25 d., kai vokiečių kariuomenė įžengė į Kauną, kontroliavusio padėtį okupuotame krašte, turėtos reikšmės neteko. Lemiamą sprendimų galią perėjo į vietinės Gestapo, SD ir SS vadovybės rankas.

Vokiečių slaptoji policija Lietuvos generalinėje srityje „buvo organizuota Trečiojo Reicho pavyzdžiu, tik jos funkcijos buvo platesnės. <...> Gestapas ir SD buvo aukščiausioji vokiečių policinė ir politinė valdžia užimtoje Lietuvos teritorijoje.“

Jų niekuo nesuvaržyta valdžia savo rankose turėjo visus svetus minėtiems uždaviniams vykdyti. O Lietuvoje nebuvo jokių pajėgų, išskyrus moralines, kurios šiai nežabotai jėgai būtų galėjusios priešintis.

Toki moralinį pasipriešinimo gestą trijų signatarų pasirašytasis memorandumas ir atliko. Tuo pačiu patvirtinęs ir Owen Norem žodžius: „Lietuviai yra prieš abu – ir raudonuosius, ir nacius“.

Įvyko negrįžtamas socialinis lūžis

Nacių režimas buvo sutriuškintas sąjungininkų 1945-aisiais, tačiau Lietuva nepriklausomybės neatgavo ir jai lengviau nuo to netapo. Ji antrąsyk patyrė sovietinę okupaciją ir dar kartą pateko į nuožmią stalininio teroro atmosferą (1944–1953), kurios metu buvo galutinai sunaikinta tai, ko nebuvo spėję sunaikinti vokiečiai – privačios iniciatyvos ir privataus ūkininkavimo likučius, susipratusius, išsilavinusius ir profesionaliai parengusius žmones (kariškus, šaulius, valdininkus, politinių partijų veikėjus, stipresnius ūkininkus) ar kitaip nepriklausomai Lietuvai išpareigojusiuosius. Vien partizanų buvo išžudyta apie 30 tūkstančių, dešimt kartų daugiau buvo ištremta į Sibirą.

Susumavus Lietuvos nuostolius – žmogiškųjų išteklių, taip pat ekonominius, politinius, socialinius, kultūrinius, moralinius, – patirtus per pirmąją sovietinę, taip pat nacių ir antrosios sovietinės okupacijos pirmąjį dešimtmetį, kai Lietuva fiziškai neteko beveik 600 tūkst. galbūt labiausiai profesine prasme pasirengusių, įskaitant žydus, žmonių (net grįžusiems iš Sibiro niekada nebuvo leista aktyviau prisidėti prie Lietuvos kūrimo darbo), o į jų vietą atvežus per 225 tūkst. kolonistų iš Rusijos, tampa akivaizdu, kad Lietuva dėl okupacijų patyrė negrįžtamą socialinį lūžį, kuris kokybiškai perkeitė jos visuomenę.

Dabar pažvelkime į šiandieninę Lietuvą.

IŠ KELIONĖS SUGRĮŽUS

VIOLETA URMANA, FARAONO DUKTĖ

Lietuviški
Venecijos
eskizai (III)

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Tiksliau turbūt šią įspūdių dalį būtų galima pavadinti „Veronos eskizai“, nes ji – apie parą, praleistą šiame Shakespeare išgarsintame mieste. Tačiau Verona yra kaimynystėje, tame pačiame Veneto regione, o istorijos eigoje vienu metu net buvo prisijungusi prie Venecijos. Tad, prisimindami sparnuotą žinomo filmo frazę, galime pasiteisinti – „All in a family...“

Nors kelionėje ir planavome visą dėmesį skirti gražuolei Venecijai, neaplankyti jos artimos kaimynės tiesiog negalėjome – mat kaip tik tomis dienomis, birželio pabaigoje, čia prasidėjo tradicinis, jau 96-tą kartą rengiamas operos festivalis. Spektakliai vyksta po atviru dangumi, 2000 metų senumo romėnų amfiteatre Arena di Verona ir kasmet sutraukia ne tik muzikos mylėtojus iš įvairiausių pasaulio kraštų, bet ir Italijoje besilankančių turistų srautus. Šiemet šiame didžiausiame operinio žanro teat-

Violeta Urmana dainavo 25 tūkst. žiūrovų.

re po atviru dangumi skambėjo (ir tebeskamba) Georges Bizet „Carmen“, Giacomo Puccini „Turandot“, Gioachino Rossini „Sevilijos kirpėjas“ bei Giuseppe Verdi operos „Nabucco“ ir „Aida“. Pastarosios premjera birželio 23 dieną ir buvo mūsų kelionės tikslas, mat Amneris partiją joje atliko Violeta Urmana. Per du vasaros mėnesius žiūrovams planuota parodyti 45 spektaklius. Festivalis, beje, ir pasibaigs „Aida“, tik jau su kita atlikėja – Urmana dainavo pirmuosius septynis spektaklius.

Kartu su 25 tūkstančiais...

Iš Venecijos į Veroną – pusantros valandos traukiniu. Artėjant prie Romo ir Džiuljetos meilės miesto, keičiasi peizažas, jis darosi vis labiau kalvotas – Verona išsidėsčiusi Alpių papėdėje. Miestas žavi savo senamiesčiu – viduramžiais susiformavusiomis aikštėmis, kuriose verda gyvenimas, puošniomis kolonomis ir fontanais, freskomis ištapytais namų fasadais, o mus asmeniškai – dar ir šiltos, švelniai ružavos spalvos gatvių ir aikščių grindiniu. Veronai – daugiau kaip 2000 metų, ir visą tą laiką ji augo, formavosi ir keitėsi natūraliai – miestas niekada nebuvo sugriautas ir perstatytas. Vaikščiodamas siauromis jo gatvėmis tarsi girdi už posūkio skubių žingsnių aidą ar sukryžiuotų špagų žvangesį.

Išlipę iš traukinio pagrindine ir ne itin įdomia stoti ir istorinį centrą jungiančia miesto arterija – Corso Porta Nuova – patraukėme link didžiausios miesto aikštės – Piazza Bra. Ir čia atsivėrė nepaprastas vaizdas – dviaukštės amfiteatro arkos, o šalia – didžiuliai, beveik sulyg amfiteatro siena faraonų biustai, sfinksai ir kitos mitologinės senovės Egipto figūros. Supratome – atvežė dekoracijas, ruošiamasi vakaro spektakliui.

Į šią nepaprastą vietą sugrįšime vakare, o tuo tarpu laikas susirasti viešbutį, kuriame užsisakėme nakvynę. Nors Verona nuo Venecijos ir netoli, italai mėgsta spektaklius pradėti vėlokai (kažkada teko matyti Eimunto Nekrošiaus „Otelą“ Milane, jis prasidėjo 10 val. v. – 3 veiksmas, dvi pertraukos, ir nieko, mūsų didelei nuostabai žiūrovai neišsilakstė, spektakliui pasibaigus dar ėjo valgyti gelatino...). Šįkart opera prasidėjo 9 val. vakaro, o turėjo baigtis jau gerokai po vidurnakčio – tuo tarpu paskutinis traukinys į Veneciją išvažiuoja apie pusę vienuoliktos. Tad žinijom – nakvosim ir turim pasirūpinti tuo iš anksto. Pasigailėjome tik vieno – kad į dienos kelionę nepasiėmėme puošnesnių rūbų – nors žiūrovai ir sėdi praktiškai ant akmenų (tik sunumeruotoje, ge-

resnėje dalyje sustatytos kėdės), tą vakarą pasipuošusių operos lankytojų netrūko.

Milžiniškas amfiteatras, statytas I a. po Kristaus mirties, susidaro iš 44 pakopų, turi daugybę vartų. Gerą valandą prieš spektaklį prie kiekvieno iš jų jau buvo nutįsusios ilgiausios eilės – reikia praeiti apsaugos patikrinimą. Įvertinęs, kad eilėje teks stovėti

bent pusvalandį, palikau joje Ramunę, o pats nuėjau nupirkti vandens – per tokį ilgą spektaklį pravers. Grįžęs pamaciau Ramunę mojuojančią iš anapus tvoros (eilė judėjo labai greitai), jau su programa rankose, o mano vandens butelį apsaugininkai konfiskavo – per didelis...

Patekus į arenos vidų – įspūdis pribloškiantis. Bent šeštadalį viso amfi-

Įspūdinga scenografija, ištaigingi kostiumai – tikra puota akims.

Amneris – Violeta Urmana Verdi operoje „Aida“.

Spektaklio atlikėjai plojimais buvo kviečiami į scenos priekį ne vieną kartą.

Ph Ennevi/Fondazione Arena di Verona nuotr.

teatro užima scena su gigantiškų gabaritų dekoracijomis: jos viduryje stūkso piramidė su jau pažįstamais faraonų biustais, ją saugo paslaptingi sfinksai. Dangus dar šviesus, nors saulė jau leidžiasi, išpūdingai išryškindama galingo statinio kontūrus. Milžinišką amfiteatrą – jis talpina apie 25 000 žiūrovų – pamažu užpildo būsimieji šio stebuklo dalyviai. Italai neabejingi operos žanrui – tą vakarą, atrodo, laisvų vietų arenoje nebuvo.

Nuodėmingas malonumas

Tai, ką mes tą vakarą matėme Arena di Verona, buvo atnaujintas žymiojo italų kino ir teatro režisieriaus Franco Zeffirelli 1963 m. pastatymas, kurio premjera įvyko La Scala. Šiomet, pažymint maestro 95-metį, jo „Aida“ vėl išvydo dienos šviesą garsiajame Milano teatre, o taip pat ir Veronos operos festivalyje. Zeffirelli – ne tik šio pastatymo režisierius, bet ir scenografijos autorius. Grandiozinis, vizualiai nepaprastai turtingas, netgi ekstravagantiškas pastatymas puikiai tinka šiai erdvei. Išpūdingos masinės scenos, prie kurių grožio labai prisideda Anna Anni kostiumai ir gal kiek mažiau – Vladimiro Vasiljevo choreografija. Franco Zeffirelli „Aida“ – nuodėmingas malonumas.

Tuo pačiu Zeffirelli pastatymas – puiki erdvė dainininkams. Akustika, tiesa pasakius, ne pati geriausia – tai rimtas iššūkis ir orkestrui (tą vakarą dirigavo Jordi Bernacer), ir solistams scenoje. Galbūt ateityje ir vertėtų pagalvoti apie garso sistemos įvedimą? Juk vis dėlto šie spektakliai skirti masiniam žiūrovui, tai nėra elitinė ap-

linka. Operos žanro naujokams labai pravertė titrai italų ir anglų kalbomis.

Beje, iš „Aidos“ pagrindinės sudėties La Scala šių metų pavasarį vienintelė Urmana dainuoja ir Veronos festivalyje – ir Aidos, ir Radames, ir Ramfis, ir Amonastro partijas atlieka kiti dainininkai (mūsų matytame spektaklyje Amneris mylimojo Radames partiją dainavo Yusif Eyvazov, Aidos – Anna Pirozzi).

„Aida“ – grandiozinė, bet tuo pačiu ir intymi opera, čia daug lyrinių scenų. Urmanos Amneris daug laiko šioje milžiniškoje scenoje būna viena – galima tik įsivaizduoti, kaip nelengva dainininkei užpildyti savo pergyvenimais ir savo balsu tokią didelę erdvę. Bet Violeta sėkmingai veda savo heroję nuo vienos arijos prie kitos, nuo vieno išgyvenimo prie kito, atskleisdama mums tragišką savo herojės likimą: nesugebėdama užkariauti Radames širdies ir nepajėgi išgelbėti jo gyvybės, ši išdidi, bet nelaiminga princesė pasirenka mirtį kartu su savo mylimuoju.

2017/2018 m. sezone Violeta Urmana atliko Amneris vaidmenį ne tik La Scala ir Veronoje, bet taip pat Hongkonge, Madride. Ar šis vaidmuo tapo neatskiriamą jos kūrybinio gyvenimo dalimi? Jei likimas duotų – mielai jo paklausčiau. Beje, jos pasirodymai Veronos festivalyje su „Aida“ nesibaigė – rugpjūčio 23 dieną Violeta dalyvavo „Verdi Opera Night“, kur dainuos Acucena II Travatore III veiksmė.

Čikagos Lyric operos scenoje Urmana matėme jau senokai – nuo jos Toscos praėjo beveik aštuoneri metai! Nors man asmeniškai atrodo, kad mūsų Violeta Urmana yra šių laikų

Tuo prasidės...

Asmeninio albumo nuotr.

Wagnerio operų etalonas – ji nepaženkiama Brünnhilde, Isolde, Ortrud, Kundry, Sieglinde, Fricka, Venus, Waltraute...

Vertėjo, dar ir kaip vertėjo apsilankyti Veronoje – ir dėl „Aidos“, ir dėl paties nuostabaus miesto, jo jausmų dvasios, dieviškos konditerijos bei gaminančio „spritz“ kokteilio, kuriuo pasilepinau jausmų kavinėje sekmadienio rytą, skambant senosios miesto katedros varpams.

Paskutinė vakarienė

Verona netikėtai mus pasivijo Venecijoje patį paskutinį vakarą. Viešbučio savininko patarti restorane Ve-

cia Cava šventėme Ramunės gimtadienį ir su naujaisiais draugais estais kėlėme taures už mūsų šalių nepriklausomybes. Išėjus iš restorano mus užkalbino lietuviškai – pasirodo, gretimoje salėje vakarieniavo ir tautiečiai iš Kauno. Verslininkai, architektai. Išsikalbėjome. Pasirodo, jie pristato Lietuvai Veronos plyteles, kurios naudojamos specialioms architektūriniam sprendimams, nes jų gamyba pagal senovinę technologiją yra ganėtinai brangi. Jeigu sugrįšime gyventi į Lietuvą, būtinai savo apartamentuose įmūrysiu bent vieną tokią plytelę – kad primintų nuostabų apsilankymą Venecijoje ir Veronoje šių metų vasarą.

Viduramžiškose Veronos aikštėse verda gyvenimas.

Verona – širdelių miestas.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Vilniaus reklama užkariavo pasaulį

Vilnius (ELTA, 15 min.lt) – Rugpjūčio 9 dieną oficialiai prasidėjusi Vilniaus reklamos kampanija pritaikė pasaulio dėmesį.

Jau per pirmąją parą svetainėje www.vilniusgspot.com apsilankė daugiau nei 25 tūkstančiai žmonių iš viso pasaulio. Daugiausiai užsienio lankytojų sulaukta iš Jungtinės Karalystės, Vokietijos ir JAV, iš viso – iš 130 šalių. Ypač daug dėmesio sulaukė vaizdo įrašai, kurių peržiūrų skaičius internete vien per pirmąją parą jau viršijo 100 tūkstančių.

Apie kampaniją pasirodė net 1087 publikacijose. Jungtinėje Karalystėje apie Vilnių pasirodė 321, JAV – 375 straipsniai. Šia naujiena ypač domėjosi anglakalbė žiniasklaida visame pasaulyje: Kanadoje pasirodė 70, Australijoje – 43, Pietų Afrikos Respublikoje – 39, Naujojoje Zelandijoje – 7, Airijoje – 4 publikacijos. Apie naująją Vilniaus reklamos kampaniją nemažai rašė Europos šalys – Vokietija, Švedija, Prancūzija, Graikija, Indija, Singapūras, Meksika. Bendra žiniasklaidos kanalų auditorija viršija 600 milijonų.

Apie Vilnių rašė „Newsweek“, „New York Times“, „Washington Post“, „Buzzfeed“, „The Independent“, „Reuters“, „Stern“, „Deutsche Welle“, „Associated press“, „The Sun“, „Daily Mail“, „The Times“, „Sky News“, „Metro“, „Werben&Verkaufen“, „Euronews“, „Der Standard“ ir kiti.

Žinia apie Vilnių nuvilnijo ir įvairių pasaulio šalių spaudoje, radijuje ir televizijos naujienų laidose. Apie Vilnių televizijos reportažą viso pasaulio televizijoms išplatino tarptautinė naujienų agentūra „Reuters“ bei Europos transliuotojų sąjunga. Vilniaus kampaniją komentavo viena populiariausių Prancūzijos rytinių naujienų laidų „Telematin“, apie ją pranešė ir kitų šalių televizijos. Vokietijos visuomeninis transliuotojas MDR reportažą apie Vilnių rodė popietės žinių laidoje „Heute im Osten“.

Didžiulę jaunimo auditoriją turintis interneto tinklalapis „Buzz-

Vilnius G - taškas reklama. Organizatorių nuotr.

feednews.com” publikavo Vilniaus panoramų nuotraukas.

Reklama įkvėpė aktyvias diskusijas socialiniuose tinkluose ir žiniasklaidos straipsnių komentaruose. Vokietijos naujienų portalas „Horizont“ netgi pakvietė skaitytojus išreikšti nuomonę apie Vilniaus reklamą, ir absoliuti dauguma (86 proc.) skaitytojų balsavo, kad Lietuvos sostinės reklama nėra pernelyg provokuojanti.

„Lonely Planet” Vilnių pavadino viena geriausių Europos kelionių kryptų 2018-aisiais ir tai, kartu su dėmesiu, kurį greičiausiai pritraukė naujoji kampanija, garantuoja, kad miesto turizmo industrijos ateitis yra šviesi”, – rašė vienas didžiausių Jungtinės Karalystės žiniasklaidos kanalų „Independent”.

„Lietuvos sostinė pataiko į dešimtuką, – teigė vienas didžiųjų Vokietijos žiniasklaidos kanalų „Stern”. – Pagaliau Vilnius tapo pokalbių tema.”

Naujoji kampanija „Vilnius – Europos G taškas” pasiekia vis daugiau auditorijos – praėjusią savaitę ji sulaukė ir populiaraus komiko JAV John Oliver dėmesio. HBO televizijos satyrinėje laidoje „Last Week Tonight with John Oliver” šiai reklamai buvo skirtas atskiras siužetas.

„Tai aiškiai drąsus tonas oficialiai turizmo kampanijai”, – tęsė J. Oliver, pristatydamas, kad ne visi valdžioje buvo tuo patenkinti – dėl to, kad reklama pristatyta per Tarptautinę orgaizmo dieną ir likus nedaug laiko iki Popiežiaus vizito.

Tvarko Aušros Vartų koplyčią

Vilnius (BNS) – Prasideda vieno svarbiausių sostinės piligriminių objektų – Aušros Vartų – ir šalia esančios Šv. Teresės bažnyčios atnaujinimo darbai.

Per dvejus metus planuojama atnaujinti prastos būklės fasado fragmentus, koplyčios langus ir langines, pagerinti vėdinimo sistemą.

Po rekonstrukcijos Švč. Gailes-

tingumo Motinos paveikslą saugos specialus stiklas, bus įrengta Aušros Vartų lobyno ekspozicija.

Dalis po Šv. Teresės bažnyčia esančio rūšio bus pritaikyta piligrimų reikmėms, bažnyčioje atnaujinti vitražai, restauruojama sieninė tapyba, skliautai, langai ir centrinės durys, bus atnaujinami vargonai.

Politikai vertina provokaciją bažnyčioje

Vilnius („Draugo” info) – Lietuvos politikai nereikalingu ir nepateisinamu tikinčiųjų kiršinimu vadina režisieriaus Emilio Vėlyvio per Žolinę Turgelių bažnyčioje surengtą provokaciją. Pasak jų, menininkų elgesys negali būti pateisintas saviraiškos laisve, nes bažnyčioje surengtas šou tiesiog peržengia etikos ir moralės ribas. Nepaisant ideologinės priklausomybės, Seimo nariai sutaria – saviraiškos laisvė turi ribas, kurias peržengus gresia net baudžiamoji atsakomybė.

Žolinių dieną E. Vėlyvio projekto „Zero Live Show” komanda nustebino

bažnyčioje susirinkusius žmones. Bažnytinių apeigų drabužiais persirengę aktoriai lenkų kalba pasakojo apie netrukus prasidėsiantį projektą „Zero Live Show”. Galiausiai aktoriai į pamaldas susirinkusiems tikintiesiems siūlė ir dalino suktines, kurios priminė vadinamąją „žolę”.

Aktorių pasirodymas sulaukė didžiulio visuomenės dėmesio ir kontroversiškų vertinimų.

Menininkų pasirodymu neliko sužavėti Lietuvos politikai. Politikai sutaria, kad menininkų saviraiškos laisvė turi ribas, kurias peržengus gresia net baudžiamoji atsakomybė.

Atėmė leidimą gauti slaptą informaciją

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidentas Donald Trump uždraudė teikti slaptus dokumentus buvusiam Centrinės žvalgybos agentūros (CŽV) vadovui John Brennan.

Buvę žvalgybos atstovai paprastai tokią galimybę išlaiko. Tai leidžia jiems lengviau bendrauti su įpėdiniais. Motyvuojama, kad J. Brennan „nenuspėjamo elgesio” keliama „rizika” nusveria naudą, kurią aukšti vyriausybės pa-

reigūnai galėtų turėti iš jo konsultacijų.

J. Brennan, kuris CŽV vadovavo 2013–2017 metais, ne kartą griežtai kritikavo D. Trump ir, be kita ko, ne kartą kalbėjo apie Rusijos kišimąsi į D. Trump prezidento rinkimų kampaniją 2016-aisiais.

Neseniai J. Brennan apkaltino prezidentą „nesilaikant net minimalių padarumo, mandagumo ir sąžiningumo standartų”.

Turkija didina tarifus JAV produktams

Ankara (ELTA) – Tvyrant diplomatiniam ir prekybos ginčui su JAV, Turkija padidino tarifus JAV pagamintiems produktams – nuo automobilių iki tabako.

Tarifai JAV lengviesiems automobiliams padidinti iki 120 proc., JAV pagamintiems alkoholiniams gėrimams

– iki 140 proc., lapiniam tabakui, grožio ir kosmetikos gaminiams – iki 60 proc., ryžiams ir popieriui – iki 50 proc.

Įtampa tarp Turkijos ir JAV padidėjo JAV prezidentui Donald Trump paskelbus, kad JAV padvigubins importo tarifus plienui ir aliuminiui iš Turkijos.

Paprastins kibernetinio ginklo panaudojimą

Washingtonas (BNS) – JAV prezidentas Donald Trump pasirašė įsaką, įpareigojantį iš naujo apsvaistyti direktyvą, numatančią, kada ir kaip Jungtinės Valstijos gali panaudoti kibernetinius ginklus prieš savo priešininkus.

D. Trump įsaku panaikinami apribojimai, kokiomis sąlygomis JAV

vyriausybė gali nuspręsti „panaudoti kibernetinius ginklus prieš savo priešininkus”.

D. Trump įsakas žymi ryžtingą žingsnį į priekį, galinti atverti kelią imtis kovinių operacijų, užkirsti kelią kitų šalių kišimuisi į JAV rinkimus bei amerikiečių intelektualinės nuosavybės vagystėms.

V. Putinas vyks į vestuves

Sočis, Rusija (BNS) – Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas pakeliui į derybas su Vokietijos kanclere rugpjūčio 18-ąją apsilankys Austrijos užsienio reikalų ministrės Karin Kneissl vestuvėse.

K. Kneissl, populistinės Austrijos laisvės partijos (FPÖ) atstovė, ne kartą yra pasisakiusi už Austrijos ir Rusijos santykių stiprinimą.

Rugpjūčio 18-ąją V. Putinas taip pat vyks į Berlyną, kur rengiamos jo derybos su A. Merkel.

Jiedu žada aptarti per Baltijos jūrą iki Vokietijos nutiesto Rusijos eksporto dujotiekio plėtros projekto

K. Kneissl jau anksčiau ragino gerinti Rusijos-Austrijos santykius ir pasisakė už sankcijų panaikinimą. Vindobona nuotr.

Britai dramatiškai pakeitė požiūrį į „Brexit”

Londonas (LRT.lt) – Jungtinėje Karalystėje atlikta apklausa parodė, kad dauguma žmonių dabar jau pasisako už pasilikimą Europos Sąjungoje. Politologai įspėja, jog tai kelia grėsmę pagrindinėms šalies politinėms partijoms.

Daugiau nei šimto apygardų gyventojai, kurie per 2016-ųjų referendumą balsavo už „Brexit”, pakeitė savo nuomonę. Dabar dauguma gyventojų Anglijoje, Walse ir Škotijoje pasisako už pasilikimą ES. Jeigu šiuo metu vyktų antras balsavimas, už pasilikimą balsuotų 341 iš 633 apygardų šiose trijose Jungtinės Karalystės dalyse.

Tai reiškia, kad 112 apygardų pakeitė savo nuomonę 2016 m. referen-

„Nord Stream 2” vystymą, Sirijos konfliktą, situaciją Rytų Ukrainoje ir kitus abiem šalims svarbius klausimus.

dumo klausimu.

Gegužę skaičiuota, kad referendume už pasilikimą ES balsuotų 69 proc. Šiaurės Airijos gyventojų. Gyventojų apklausoje dalyvavo daugiau nei 15 tūkst. žmonių.

Šalyje taip pat ryškėja skirtis tarp jaunų ir senyvo amžiaus žmonių. 2016 metais 70 proc. žmonių iki 24 metų palaikė likimą ES. Šiandien tokių jau 82 proc. Priešingą tendenciją galima pamatyti tarp vyresnių nei 65 metų žmonių – du trečdaliai jų nori „Brexit”, o likęs trečdalis – pasilikti ES.

Jungtinė Karalystė yra padalinta: žmonės iki 45 metų nori pasilikti ES, o tie, kuriems daugiau nei 45-eri, nori „Brexit”.

Baigė konsultacijas dėl laiko sukiojimo

Vilnius (LRT.lt) – Europos Komisija baigė konsultacijas dėl laiko sukiojimo dukart per metus. Ekspertai ilgiau kaip mėnesį vertino europiečių nuomonę ir specialistų požiūrį apie žiemos ir vasaros laiko susitarimus. Norint pakeisti nusistovėjusią tvarką reikėtų daugumos valstybės narių balsų.

Atlikti valstybių narių apklausą

dėl laiko sukiojimo du kartus per metus Europos Komisija ėmėsi, atsižvelgdama į Europos Parlamento, taip pat Lietuvos ir Suomijos prašymus.

Vasaros laikas kasmet įvedamas daugumoje Europos ir Šiaurės Amerikos šalių.

Lietuva, atsižvelgiant į Europos Sąjungos poziciją, nuolat sezoniniu laiku gyvena nuo 2003-ųjų.

Parengė Dainius Ruzevičius

SPORTAS

NBA žvalgas apie lietuvius: sunku jų nemėgti

ESPN talentų ekspertas Jonathan Givony lankėsi Rygoje ir stebėjo perspektyviausių Europos aštuoniolikmečių čempionato žaidėjų pasirodymą. Į dešimties labiausiai dėmesį patraukusių krepšinininkų sąrašą amerikietis įtraukė ir du lietuvius – 17-metį Roką Jokubaitį bei 18-metį Deividą Sirvydį, kuriuos pristatė JAV krepšinio mėgėjams.

Rokas Jokubaitis

Rokas produktyviai pasirodė kaip komandos „variklis“, tik patvirtindamas, kad jis yra vienas iš talentingiausių Europos gynėjų. Būdamas jau beveik 195 cm ūgio, jis žvelgia į aikštę per daugelio priešininkų gynėjų galvas. Senosios mokyklos žaidėjas, kuris gerai valdo komandą, diriguoja puolimui ir kūrybingai bei nesavanaudiškai suburia progas komandos draugams. R. Jokubaitis stengiasi gynyboje ir gali dengti geriausius puolėjus dėl savo jėgos ir tvirto sudėjimo.

R. Jokubaitis nėra „taškų rinkimo mašina“ ar ypatingas kamuolio varymo meistras, tad remiasi daugiausiai savo sudėjimu, jėga ir krepšinio IQ. Bet kartais dėl to jam sudėtinga būti efektyvesniam puolime. Didžiąja dalimi jis žaidžia vienodu greičiu ir tikrai nieko nepribloks savo spaudimu gynybai greitajame puolime. Dėl sprogtamosios jėgos trūkumo jis neišprovokuos daug pražangų.

Lietuvio taiklumas reikalauja pagarbaus gyvybos dėmesio. Rokas dažnai tiesiog pakyla aukščiau

gynėjų ir meta sudėtingus dvitaškius. Šių dienų NBA jį išivaizduoti dar per anksti, R. Jokubaičiui reikės dar įrodyti savo vertę žaidžiant profesionalų lygyje ar prieš amerikiečius, kad sustiprintų savo kandidatūrą naujokų biržai.

R. Jokubaičio lyderiavimo savybės ir charakterio tvirtumas stebina atsizvelgiant į faktą, kad jam dar net nėra 18-os. Ateityje dėl šių savybių NBA skautai gali jį smarkiai pamėgti.

Daugelis NBA ir Europos skautų žavisi būtent patikimu R. Jokubaičio žaidimo valdymu ir kamuolio perdavimo sugebėjimais.

Sezono viduryje jis nustelbė brolių Ball debiutą Lietuvoje ir sulaukė išskirtinio ESPN dėmesio. Kai LaMel Ball parodė ir savo unikalius gebėjimus, ir trūkumus, R. Jokubaitis sužibėjo kaip elitinis NBA talentas.

Jaunuolis galvoja apie galimybę žaisti ir mokytis JAV, NCAA universiteto komandoje.

Bet NBA ir Europos krepšinio skautai kol kas Roką regi ne Amerikoje, o Europoje. Nors R. Jokubaitis reaktyviu greičiu išiveržė į didžiojo krepšinio papėdę, jam dar reikės pramušti ne vieną kantrybės ir meistriško išbandymo sieną, kad išgyventų neįtikėtiną profesionalų atranką.

Deividas Sirvydis

Ūgtelėjęs beveik iki 201 cm, D. Sirvydis yra

Lietuvos jauniems talentams – R. Jokubaičiui (k.) ir D. Sirvydžiui pranašaujama šviesi krepšinio ateitis. Šie krepšinininkai jau spėjo atkreipti NBA skautų dėmesį.

gero sudėjimo, gana plastiškas ir universalus. Lietuvos rinktinėje jis neatliks svarbiausio vaidmens ir darė tai, ką moka geriausiai – demonstravo aukštą tritaškių pataikymą (45 proc.). Tai daugiau nei metikas iš vietos. Jis gali veržtis su kamuoliu, atrasti laisvus komandos draugus ar atakuoti atsilošęs.

D. Sirvydis turi aukštą krepšinio IQ ir yra labai kovingas, nebijantis atsakomybės. Bet, nepaisant puikaus sudėjimo, D. Sirvydis nepasižymi ilgomis galūnėmis, todėl sunkiai gali tikėtis ateityje žemuose penketuose žaisti veidu į krepšį ketvirtoje pozicijoje. D. Sirvydis taip pat privalo stabiliau ir geriau gintis, kad pakeltų savo vertę.

Kokie vėjai pučia NBA?

NBA praūžė didžiulį permąstymų atnešusi vasara. Stipriausios krepšinio lygos klubai dabar gali ramiai atostogauti, o ESPN įvertino, kokiomis pajėgomis jie pasitinka artėjančią sezoną. ESPN žurnalistas Kevin Pelton pateikė įdomių paskaičiavimų ir prognozių lietuviškoms NBA komandoms bei LeBron James Los Angeles „Lakers“.

ESPN rėmėsi statistiniais apskaičiavimais, kurios sumuoja žaidėjų +/- statistikos vidurkį, prognozuojamą žaidimo laiką ir rungtynių skaičių. Skaičiavimai sudėliojo, kad Jono Valančiūno atstovaujama Toronto „Raptors“ bus stipriausia Rytų konferencijos komanda su maždaug 55 pergalėmis. „Raptors“ jau ir taip keletą sezonų iš eilės pranoko prognozes, o dabar juos itin sustiprino Kawhi Leonard, kuris visose statistinėse projekcijose lenkia DeMar DeRozan. K. Pelton antroje vietoje regi Bostono „Celtics“, trečioje – Philadelphijos „76ers“, o ketvirtoje – Domanto Sabonio Indianos „Pacers“. ESPN paskaičiavimais, „Pacers“ iškovos apie 46

pergales, nors praėjusį sezoną jų pasiekė 48. Tokia tikimybė argumentuojama tuo, kad karjeros sezoną sužaidęs Victor Oladipo neišlaikys kartelės.

Daug įdomesnė situacija Vakaruose, kur daugiausiai pergalių – 59, prognozuojamos „Golden State Warriors“. Nors į komandą atvyko DeMarcus Cousins, dėl traumas jis ilgai negalės prisijungti prie komandos, o žaidimo kreivei prognozuojamas šioks toks keitimas, nes čempioniškoms komandoms būdingas atsipalaidavimas ir formos praradimas reguliariojo sezono metu. Daugelį nustebino ESPN projekcija pastatyti Utah „Jazz“ į antrąją poziciją. Praėjusį sezoną „Jazz“ pasiekė 54 pergalės, o šiemet, ESPN paskaičiavimais, maždaug tiek – 53,4, užteks antrąją vietą Vakarų konferencijoje.

Vos vos mažiau pergalių – 53, paskaičiuotos Houstono „Rockets“, o ketvirtoje vietoje surikiuota lietuviškoji Denverio „Nuggets“, su Artūru Karnišovu, Tomu Balčėčiu ir Martynu Pociumi organizacijos biure. Paskaičiuota, kad „Nuggets“ statistškai turėtų pasiekti maždaug 50,5 pergalės. Prognozuojama, kad su sveiku Paul Millsap ir patobulėjusiu jaunimu Denverio komanda pagaliau pateks į atkrintamąsias. K. Pelton paskaičiavo, kad statistškai Los Angeles „Lakers“ neturėtų prasibrauti į atkrintamąsias. Jis įvertino, kad net ir į komandą at-

Naujajame NBA sezone J. Valančiūno atstovaujama Toronto „Raptors“ komandai Rytų konferencijoje ESPN prognozuoja nugalėtojų vardą, o D. Sabonio Indianos „Pacers“ skiria ketvirtą vietą.

vykus LeBron James, „Lakers“ tiesiog turėjo per daug žaidėjų permąstymų ir turėtų atsidurti 9 vietoje. Žinoma, kai komandoje yra LeBron, tos pozicijos gali greitai keistis, bet ESPN neabejoja, kad „Lakers“ nebus pajėgūs mesti konkurencijos geriausiomis Vakarų komandoms.

Čikagos lietuvis iš Danijos keliasi į Vokietiją

Praėjusioje sezono Nastvedo FOG garbę gynęs Žygimantas Riauka keičia komandą. 25 metų 206 cm ūgio „centras“ pasirašė sutartį su Rottendorfo „Dragons“ klubu, kuris žaidžia Vokietijos antroje lygoje.

Ž. Riauka Danijos pirmenybėse per 16 minučių įmesdavo po 7 taškus, sugriebdavo 5,5 kamuolio ir rinkdavo 8,8 naudingumo balo. Krepšinininkas savo karjerą pradėjo treniruodamasis Čikagos „Lituánicos“ klube, kuriame jį krepšinio paslapčių mokė treneris Aurimas Matulevičius.

Lemonte vykusiose „GoCDLUSA“ bendrovės organizuotose krepšinio ir futbolo vasaros turnyro varžybose pergalę šventė „TransLines“ krepšinininkai ir „SETCarriers“ futbolininkai.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

Darius Bliznikas MD SC
Ear, Nose and Throat • Allergy

7110 West 127th st. Ste 210 708-586-2212
Palos Heights IL 60463 www.palosent.com

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS–CHIRURGIJA–AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5706 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
963 N. 129th Infantry Dr. #110
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

www.draugas.org

4545 W 63 St.,
Chicago, IL 60629
773-585-9500

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. SIMONA ŽILIŪTĖ,
Dantų gydytoja
nuo šių metų rugp. 1 dienos, 2018 perimė
Dr. Petreikytės kabineta ir pacientus
9055 S. Roberts Road,
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIAUSKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
11739 Southwest Hwy,
Palos Hts, IL 60463
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

www.draugofondas.org

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

SKAITYKITE

„DRAUGĄ“ GREIČIAU!
www.draugas.org

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2018 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2018 m.
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com
tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika (312) 938-4909
 Audra P. Karalius (312) 219-8540
 A. Rimas Domanskis (312) 540-1075
 Dainius R. Dumbrys (312) 938-4905

One North Franklin, Suite 1200
 Chicago, IL 60606
 Fax: (312) 540 1162

Nekilnojamas turtas
 Įmonių ir komercinė teisė
 Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje
 Atstovavimas teismuose

2	9	6	1	4	7	5	8	3
7	8	4	6	3	5	9	1	2
1	5	3	2	8	9	4	7	6
6	1	9	7	5	3	2	4	8
4	2	8	9	6	1	3	5	7
3	7	5	8	2	4	6	9	1
8	4	1	3	9	6	7	2	5
9	6	7	5	1	2	8	3	4
5	3	2	4	7	8	1	6	9

2	9	6	7	1	8	3	4	5
5	8	1	4	2	3	6	9	7
4	7	3	9	6	5	2	8	1
9	2	8	5	7	4	1	3	6
7	1	5	6	3	9	4	2	8
3	6	4	1	8	2	7	5	9
8	3	7	2	9	1	5	6	4
1	4	9	3	5	6	8	7	2
6	5	2	8	4	7	9	1	3

8 + 9 + 5 = 22

7 + 4 + 7 = 18

REAL ESTATE

FIRST RATE REAL ESTATE

4545 W. 67th Street
 Chicago, Illinois 60629
 Bus: 773-767-2400
 Cell: 312-805-4851
 Fax: 773-767-9886
 E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino
 Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

Patirtis – daugiau nei 35-eri metai

ADVOKATAI

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
 6436 S. Pulaski Rd.,
 Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
 Valandos pagal susitarimą

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
 GE/RCA ATSTOVYBĖ
 2346 W. 69th Street
 Tel. 773-776-1486

PERKA

BRANGIAI PERKU GINTARO DIRBINIUS IR GINTARO GRYNUOLIUS.
tel. 708-603-5494

„Draugo“ sudoku Nr. 132
 išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:
Danguolė Mackevičienė, Atlanta, GA
Morkus Baužys, Palos Hills, IL
 Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.
 Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:
„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589
 arba el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: **773-585-8284.**

PERSPEKTYVUS namų, butų, žemės, verslo, investicijų
 PIRKIMAS, PARDAVIMAS, FINANSAVIMAS,
 PERFINANSAVIMAS ir NUOMA

Rasa Mitkus
 Nekilnojamojo turto ir paskolų brokerė

630-202-6867 rmitkus@yahoo.com
 103 Ogden Ave, Clarendon Hills, IL 60514
homemaxrealtors.com

SKELBIMAI
773-585-9500

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai
 Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
 8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
 8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455
 Tel: 708-907-3000

Rūta
 6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
 Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
 Tel: 630-469-4290

Biomed
 360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
 Tel: 847-566-6676

Royal Petal
 188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
 Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
 Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
 6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
 Tel: 847-897-6710

Granitex
 704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
 Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
 (Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hights, IL 60004
 Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
 Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
 Tel: 708-599-9866

Galos Caves
 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
 Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėja
 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60051
 Tel: 708-594-5622

Biomed 2
 4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
 Tel: 773-656-2430

Kalyna
 338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
 Tel: 847-776-7766

Continental USA
 2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
 Tel: 773-489-9770

Ina Stankevičienė
 Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
 Tel: 773-476-5999

amazon smile
 You shop. Amazon gives.

Ar žinote, kad vienas didžiausių interneto prekybos svetainių „Amazon“ turi labai gražią programą, pavadinimu „Smile“, skirtą paremti pelno nesiekiančias organizacijas? „Amazon“ nuo kiekvieno pirkinio skiria 0.5 proc. išleistos sumos jūsų pasirinktai organizacijai – jums tai nekainuoja nė cento.

Perkant dovanėles iš „Amazon“, kviečiame pasirinkti „Draugas Foundation“ organizaciją. Taip papildomai neišleisdami nė cento, jūs paremsite „Draugo“, „Draugas News“ ir „Lithuanian Heritage“ leidinius.

Kaip tai padaryti? Ruošdamiesi apsipirkti „Amazon“, įveskite **smile.amazon.com/ch/36-3916303** interneto adresą. Dėkojame už paramą – net ir mažiausia auka yra reikšminga ir reikalinga! Praneškite apie tai kitiems!

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
administracija@draugas.org

SKELBIMAI
773-585-9500
skelbimai@draugas.org

REMKIME DRAUGO FONDĄ
 Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

MUTUAL FEDERAL BANK

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
 773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Member FDIC

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Kodėl kovojome už laisvę būdami pavergti, bet nebenorime jos ginti išsilaisvinę?

Atkelta iš 7 psl.

Likimą kuriame priimdami sprendimus

„Lietuvoje pragyvenimo lygis sparčiai artėja prie Europos Sąjungos (ES) vidurkio. <...> Pernai aplenkėme Portugaliją, imame tolti nuo Estijos ir Slovakijos bei artėti prie Slovėnijos ir Čekijos“, – birželio pabaigoje pranešė ELTA, šią žinią palydėdama bankininko komentaru. Vienam Lietuvos gyventojui tenkantis sukurtas bendrasis vidaus produktas (BVP) pagal perkamosios galios standartą pernai esą padidėjęs iki 78 proc. Europos Sąjungos vidurkio.

Šis rodiklis vienas pats apie gyvenimo kokybę Lietuvoje, deja, mažai ką sako. Kadangi tokie statistiniai vidurkiai socialinės atskirties parametru nerodo.

Kyla klausimas: jeigu Lietuvoje jau gyvename geriau negu žmonės Europos bendrijos senbuveje Portugalijoje (tokių žmonių Lietuvoje neabejotinai yra), kodėl nepriklausomybę atkūrusi šalis per 28 metus neteko milijono gyventojų ir emigracijos srautas vis tiek nemažėja (vien šiemet per pirmuosius 6 mėnesius iš Lietuvos išvyko 20.500 žmonių, maždaug po 3.420 per mėnesį), o lietuvių rezignacija – nepasitikėjimas ateitimi savo tėvynėje, nusivylimas politinėmis institucijomis ir valdžios efektyvumu – vargu ar turi analogų Europos Sąjungoje.

„Nė vienas išsilavinęs suaugęs žmogus negali tikėtis veikti efektyviai, jeigu neturi supratimo apie dabartinių problemų kilmę“, – pastebi britų istorikas, vienas iš nedaugelio Lenkijos ir Lietuvos istorijos ekspertų Vakaruose Norman Davies.

Savo knygoje „Europos istorija“ jis įtikinamai atskleidžia priežastingumo ryšius, sąlygojusius valstybių iškilimo ir suklestėjimo laikotarpius, taip pat jų nuosmukio bei žlugimo epochas. Skaitant šį išpūdingą beveik 1 400 puslapių veikalą nesunku pajusti, jog nekintama istorijoje yra tik viena – jos nuolatinė kaita.

Žmogaus drama yra ta, kad jo gyvenimo amžius dažniausiai per trumpas asmenine patirtimi pajusti ir aiškiai suvokti šį nenumaldomą permanentinės kaitos vyksmą. Dalis žmonių istorinės laiko tėkmės neįjunta. Lemtingi istoriniai posūkiai dažnai atrodo kaip atsitiktinių įvykių grandinė, nesusiėjusi su daugelio žmonių asmeninėmis pastangomis, jų gyvenamos ir veiksmos būdu. Daugeliui šiandien jau ir 1988–1991 metų įvykiai ima rodytis tarsi iš anksto kažkieno apspręsta ir nuo mūsų pačių valios nedaug tepriklausiusi laiko tėkmė. Todėl ir šiandien esą viskas vyksta taip, kaip „turi vykti“, ir nieko tu čia, žmogau, nepakeisi...

Šitoks mąstymas, Lietuvoje, deja, vyruoja. Drįsčiau sakyti, iševijoje – taip pat. Tačiau jis yra ne tik ydingas, parankus visuomenės abejingumu besinaudojantiems ir su valstybės aparatu faktiškai jau susitapatiniusiems savanaudiškiems veikėjams, bet ir aki-vaizdžiai klaidingas.

Anthony Robbins, amerikiečių rašytojas, gyvenimo būdo mokytojas, dides klausytojų auditorijas sutelkiantis profesionalus paskaitininkas, įro-

dinėja tai, kuo lietuviai labiausiai nelinkę tikėti: „Savo likimą kuriame tuo metu, kai priimame sprendimus“.

„Ir pas mus TAI veikia“

Atsigręžkime netolimon istorijon. Kodėl kelyje į laisvę „aksominė revoliucija“ įvyko Čekoslovakijoje, o rumunams teko susitepti krauju ir surengti kruviną egzekuciją N. Čaušešku šeimai? Kodėl vengrai parlamentiniais sprendimais galėjo panaikinti vadinamąją Vengrijos Liaudies Respubliką ir tai padarė per 33-ąsias Vengrijos sukilimo metines (1989 m. spalio 23 d.), tuo metu gruzinai, iš rusiškų tankų, papuoštų jau nepriklausomos Gruzijos vėliavomis, šaudė į prezidento G. Gamsachurdijos rūmus? Kodėl čekai ir slovakai, nutarę, kad vienoje valstybėje ilgiau gyventi nebeporai ir nebeporai, išsiskyrė ramiai ir oriai, tačiau serbai kraujuje skandino bosnius ir kroatus?

Sprendimai buvo skirtingi! Jie lėmė skirtingą tautų raidą ir lemtį, nepaisant to, kad istorinis kontekstas buvo panašus. Skirtingi ir šalių likimai. Rumunijoje praėjusių metų *Eurostat* duomenimis, beveik 40 proc. žmonių gyvena ties skurdo riba, tuo metu Čekijoje – socialinė atskirtis mažiausia Europos Sąjungoje – vos 13,3 proc. Tai geresnis rezultatas negu tokių gerovės valstybių kaip Norvegija, Suomija, Danija, Olandija, kur šis rodiklis yra 15–16 proc.

Lietuva – jokia išimtis. Pagal socialinius rodiklius, ji velkasi ES dugne, turėdama per 30 proc. visuomenės, gyvenančios socialinės atskirties sąlygomis ir šia prasme lenkia tik Bulgariją ir Rumuniją. Jau ir tarptautiniai ekspertai ragina Lietuvą mažinti socialinę atskirtį ir spręsti demografines problemas.

Buvusi išsivadavimo iš imperijos gniaužtų įkvepiančiu pavyzdžiu, savo „dainuojančia revoliucija“, Baltijos keliu ir Kovo 11-osios sprendimais atkreipusi į save viso pasaulio akis, po dvidešimt aštuonerių nepriklausomo gyvenimo metų, net ir minėdama valstybės atkūrimo 100-mečio sukaktį, Lietuva išgyvena gilią politinę bei tapatybės krizę. Nevilties mastais, netikėjimu ateitimi ir nepajėgumu ryžtis būtinai reikalingoms efektyvioms socialinio gyvenimo permainoms (medicinos, švietimo, aukštojo mokslo, socialinės apsaugos ir kt. srityse) šalis tapo aiškiu ES autsaideriu.

Viena iš Lietuvos atsilikimo priežasčių, man regis, yra gana paprasta. Demokratija ir pilietinės laisvės, sudarančios vakarietiškos civilizacijos šerdį, Lietuvoje valdančiųjų niekada nebuvo nuoširdžiai gerbiamos bei vertinamos. Jos netapo dalimi mūsų politinio elito įsitikinimų, kuriuos jis būtų pasirengęs ginti net ir politinės karjeros sąskaita. Demokratija pas mus įsitvirtino ne kaip žmogiškuoju orumu grįsta, įsisąmoninta ir visapusiškai socialinius santykius reguliuojanti gyvenimo norma, bet tik kaip savotiškas parodomasis teatras, prekė eksportui, parodomoji ekspozicija Briuseliui, kad „ir pas mus TAI veikia“. Bet tai gana tuščia, bereikšmė, mažai saistanti ir nieko nereiškianti frazeologija, priebeiga „telefoninės teisės“ ir asmeninio patronažo aplinkoje tvarkyti savo gerovės bei grupinio intereso reikalus.

Diplomato šeima: sūnus Raimundas, žmona Loreta ir duktė Paula.

Asmeninio albumo nuotr.

Vygaudui Ušackui svarbi žmonių nuomonė

Atkelta iš 1 psl.

V. Ušackas savo kreipimąsi į Lietuvos žmones aiškino tuo, kad jam labai svarbu išgirsti Lietuvos piliečių nuomonę.

„Po to, kai atskiros organizacijos ir žmonės, ypač per pastarąjį mėnesį, ėmė raginti kandidatuoti valstybės prezidento rinkimuose ir pažadėjo remti, nusprendžiau, kad apsiriboti atskiromis nuomonėmis darant tokią sprendimą būtų per maža. Jos labai

svarbios, bet nesuteikia progos išgirsti kuo daugiau balsų.

Kaip ir sakiau, ilgiau nei iki pirmųjų rugsėjo dienų dėl dalyvavimo prezidento rinkimuose nebesvarstysiu. Liko mažiau nei trys savaitės. Todėl šis laikas man kritiškai svarbus“, – aiškino politikas.

Prezidento rinkimai vyks kitų metų gegužę. V. Ušackas yra laikomas vienas iš realių kandidatų dalyvauti 2019 m. šalies vadovo rinkimuose.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventė

Visus maloniai kviečiame dalyvauti Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos (Marquette Parke) kasmetiniuose Šiluvos atlyduose, kurie prasidės rugsėjo 2 d., sekmadienį, 11 val. r. ir baigsis po savaitės – sekmadienį, rugsėjo 9 d.

Savaitės dienomis šv. Mišios bus aukojamos 11 val. r. – kiekvieną rytą bus speciali intencija. Atlaidus ves svečias iš Lietuvos kun. Gintautas Kuliešius, Vilkaviškio vyskupijos Vyskupo generalvikaras.

Metinis parapijos pokylis vyks rugsėjo 9 d., sekmadienį. 11 val. r. vyks iškilminga procesija, šv. Mišios, o po jų – pietūs ir programa parapijos salėje.

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto šiais metais atliktas tyrimas atskleidė ypatingai didelio masto korupcijos lygį ir privataus verslo struktūrų suaugimą su dalimi Lietuvos politinio elito, kuris tam tikruose epizoduose atliko vienas struktūras aptarnaujančio personalo vaidmenį. Patraukti atsakingus asmenis atsakomybėn ir pareikalauti atlyginti padarytus didžiulius finansinius bei moralinius nuostolius valstybei, parodyti, kad valstybė yra teisinga ir prieš įstatymą yra ly-

gūs visi, reikia politinės valios. Jos pertekliaus kol kas nematyti.

Kas atsitiko, kad taip atsilikome netgi nuo Estijos, kuri, turėdama nepalyginamai sunkesnę demografinę padėtį, apdairesniais sprendimais ir principingesne politine linija sugebėjo sukurti pažangesnę socialinę santvarką ir pelnyti tiek savo pačios piliečių pasitikėjimą, tiek sveitimų valstybių pagarbą?

Pažvelkime į dalykus iš arčiau.

Bus daugiau

Popiežiaus vizitas – įtaigus paskatinimas saugoti laisvę

Atkelta iš 2 psl.

Tiesą sakant, aš labai nemėgstu bergždžių diskusijų, o tokia vadinu diskusiją apie pinigus. Vieni sakys, kad ir eurų išleista beprotiškai daug, kiti – kad tokiam vizitui nieko negaila. Kiekvieno vizito kaina, jeigu ją suvoki pilietiška, yra valstybės – tai yra mūsų visų, jos piliečių, orumo kaina. Paklauskime savęs, ar mes norime matyti savo valstybę – tai yra save – orius.

Aš – taip. Tai mano diplomatinės tarnystės savo valstybei pagrindas. Kitaip – neverta ir neteisinga. Esu pats rengęs daugybę įvairaus lygio vizitų ir po jų galiu drąsiai žvelgti kiekvienam lietuviui į akis. Niekas neišlaidauja ir vyksta nuolatinės derybos, kaip sumažinti išlaidas. Kartais gal net taupome ne tose vietose, kur reikėtų.

V. Ž. Popiežius atvyksta į Lietuvą minint valstybės 100-ąsias metines. Kokią žinią iš jo tikisi išgirsti Lietuvos pilietinė visuomenė?

P. Z. Popiežiaus žinia lietuviams nebus atskleista iki jo kalbos S. Daukanto aikštėje, Vilniuje, prie valstybės Prezidentūros rugsėjo 22 d. Tie, kas klausosi popiežiaus kalbų, žino, kad jos visos yra apie žmogų ir jo ateitį. Geri, tikri žmonių ateities receptai. Kiekvieną kartą kalbėdamas žmogui, popiežius Pranciškus randa ir kažką naujo, autentiško, skirtą tam konkrečiam žmogui, tautai. Spėju, kad popiežiaus kalba bus padrašinimas ir įtaigus paskatinimas saugoti laisvės iškovojoimus, įvairias jos formas. Nes tik laisvė leidžia nevaržomai kurti. Popiežius Pranciškus nieko nereikalauja, jis skatins visus žvelgdamas į akis – tikintiesiems ir ne – būti aktyviais ir atsakingais savo valstybės piliečiais. Ir tikriausiai labiau solidariems, ir atidesniems artimui. Aš norėčiau, kad jis tai pasakytų. Galvoju, kad ir mes visi norėtume. Ir dar kad užtektų valios ir išminties nuširdžiai išgirsti tai, ką sako popiežius.

V. Ž. Šventasis Sostas, nors labai mažas, turi šiojį tokį svorį tarptautinės valstybių bendruomenės gyvenime ir gana aktyviai reiškiasi kai kuriose specifinėse srityse. Kai kuriais klausimais Lietuvos ir Šventojo Sosto pozicijos ne visiškai sutampa (pvz., sutarties dėl branduolinių ginklų uždraudimo, migrantų priėmimo, Izraelio ir Palestinos santykių klausimais). Ar šios temos gali būti kaip nors paliestos vizito metu?

P. Z. Pastarųjų kelių dešimtmečių Lietuvos ir Vatikano dialogas yra aktyvus ir vertingas pirmiausia dar ir dėl to, kad mes ir Vilniuje, ir Romoje nevengiame jokių, net pačių jautriausių dvišalio ir tarptautinio bendradarbiavimo temų. Labai dažnai mūsų požiūriai sutampa, nes Lietuvos užsienio politika pirmiausia yra grindžiama aiškiais ir Vatikanui suprantamomis vertybėmis. Pasaulyje vykstant nuolatinėi diskusijai tarp *realpolitik* at-

stovų ir vertybinės politikos šalininkų, mūsų šimtmečio šalies istorija ir ypač jos išlikimo po Antrojo pasaulinio karo periodas yra gyvas vertybinės politikos pavyzdys. Tuo tarpu Vatikanas yra labai geras pavyzdys, kad ne teritorija ar piliečių skaičius šalyje bei materialiniai išteklių nuostoliai svarbūs tarptautiniuose reikaluose. Dvasios stiprybė ir tvirta morali pozicija – ne ką mažiau svarbūs už branduolinių galvučių kiekį.

Manau, kad vizito metu rasime progą ne tik padiskutuoti tarptautinės politikos klausimais, bet ir nuoširdžiai padėkoti Šv. Sostui už tai, kad ilgas šimtmečius jis buvo nuoseklus mūsų valstybės rėmėjas. Kasmet švenčiame valstybės šventę – Mindaugo karūnavimą ir prisiminkime, kad karaliaus karūną Mindaugas gavo tik pakrikštytas ir tik iš popiežiaus valios. Jėzuitai yra turbūt pagrindiniai Lietuvos švietimo sistemos kūrėjai. Ambasadoje Romoje kaip didelė relikvija yra saugomi metiniai Vatikano žinytai, pradedant nuo Lietuvos Pirmosios Respublikos, kuriuose ir sovietų okupacijos metais, nepaisant didžiulio spaudimo, buvo spausdinamas Lietuvos ambasados prie Šv. Sosto adresas, tuo patvirtinant, kad Vatikanas nuosekliai laikėsi okupacijos nepripažinimo politikos. O ir popiežiaus sprendimą vizito metu aplankyti ir pasimelsti Genocido aukų muziejuje – tokia krevina simboliniame visos šalies kalėjime – dar irgi reikėtų atidžiai apmąstyti ir atitinkamai įvertinti. Tarptautinėje politikoje mūsų šalių nebūtinai klausom, bet neabejotinai girdi. Esame pasirengę su Šventuoju Tėvu ir jo delegacijos nariais diskutuoti visais klausimais, kad tik laiko pakaktų labai intensyvioje popiežiaus programoje.

V. Ž. Sakoma, kad popiežius, rinkdamasis šalis, kurias ketina aplankyti, pirmenybę skiria paribioms. Kokia prasme paribio samprata gali būti taikoma Lietuvai ar kitoms Baltijos šalims?

P. S. Ribų ir paribių terminologija yra įvairių vertinimų ir interpretacijų dalykai. Manęs visiškai nevaržo toks apibūdinimas. Ir mūsų filosofai yra apie tai diskutavę, ir politikai. Atsimenu, kartą istorijoje mes ieškojome patogios naujos vietos Lietuvai įsikurti. Neradome, taip ir likome po Stelmužės ažuolu, kuris šalia Baltijos jūros. Vėliau išsiskaptavome iš to ažuolo kryžių, kuris ir tapo to mūsų paribio savastimi. Ir kodėl gi mes esame ten, kur esame. Gal todėl, kad mums čia gera. Paribys dar gali būti suprantamas ir kitaip – mūsų rytinė siena yra ta riba, iki kurios Romos Katalikų Bažnyčios vadovas yra laukiamas. Kita vertus, jeigu jau esame taip kažkieno apdovanoti būti paribiu, tai galėtume pasiūlyti savo atlapą barokinį Vilnių įvairiam tarpreliginiam dialogui Trijų kryžių papėdėje.

Lietuva – poetų šalis

Minint valstybės nepriklausomybės atkūrimo šimtmetį Čikagoje rengiamas lietuviškos poezijos ir poezijos apie Lietuvą vakaras. Jo kuratorė – aktorė **Audrė Budrytė-Nakienė**.

Dalyvaus: skaitovai Vainis Aleksa, Aušra Jasaitė-Paulauskienė, Ramūnas Paulauskas, A. Budrytė; muzikine dalį atliks Dalia Lietuvninkienė, V. Aleksa, Kazys Motekaitis; filmas ir subtitrai – Vyto Čuplinsko.

Skambės Kristijono Donelaičio, Salomėjos Neries, Jono Meko, Liūnės Sutemos, Bernardo Brazdžionio, Justino Marcinkevičiaus, Oscar ir Czeslaw Milosz, Janinos Degutytės, Juozo Erlicko bei kitų autorių posmai lietuvių ir anglų kalbomis.

Poezijos vakaras vyks
rugsėjo 23 d., ketvirtadienį, 7 val. v.

**Poetry Foundation,
61 West Superior Street
Chicago, Illinois**

Įėjimas nemokamas. Vaisės.

Renginį remia

Balzeko lietuvių kultūros muziejus ir Poetry Foundation.

Žymenį

„Geriausios laidojimo paslaugos“

Southtown suteikė

**Palos-Gaidas
FUNERAL HOME**

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

PAS MUS IR APLINK MUS

■ Rugsjūčio 22–26 d. Neringos stovyklavietėje (Camp Neringa, 147 Neringa Road, Brattleboro, NY 05301) organizuojamos Kultūros dienos'18. Praktinius užsiėmimus suaugusiems ves liaudies menininkai, rašytojai, muzikos mėgėjai, istorijos, kino, dramos bei maisto specialistai. Kiekvienas teminis vakaras suteiks progą padiskutuoti, pasidalinti žiniomis bei smagiai pabendrauti. Koordinatorė: dr. Aldona Lingertaitienė. Daugiau informacijos el. paštu: dana@neringa.org Visi laukiami. Atvykite.

■ „House of Lithuania“ kviečia į tarptautinį festivalį Balboa Park, San Diego, CA. Lietuviška programa, skirta Valstybės atkūrimo 100-mečiui, bus rugsėjo 23 d., sekmadienį, nuo 2 iki 3 val. p. p. International Cottages Stage, 2294 Pan American Plaza, San Diego, CA 92101. Sveikinimo žodį tars LR gen. konsulas LA Darius Gaidys, pasirodys šokių grupė „Spindulys“ iš Los Angeles, San Diego baletu instituto ir lituanistinės mokyklos auklėtiniai.

■ JAV LB Vidurio Vakarų apygardos metinis suvažiavimas ir JAV LB XXII Tarybos narių pasitarimas vyks š. m. rugsjūčio 25 d., šeštadienį, adresu: 5501 W. 79 street, Burbank, IL 60459. Registracija – 9 val. r., suvažiavimo pradžia – 9:30 val. r. Kviečiami JAV LB Vidurio Vakarų apylinkių valdybų nariai, delegatai, atstovai ir Tarybos nariai.

■ Visus maloniai kviečiame dalyvauti Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos kasmetiniuose Šiluvos atlaiduose, kurie prasidės rugsėjo 2 d., sekmadienį, 11 val. r. ir baigsis rugsėjo 9 dieną. Savaitės dienomis šv. Mišios bus aukojamos 11 val. r. – kiekvieną dieną bus speciali intencija. Atlaidus ves svečias iš Lietuvos, Vilkaviškio vyskupijos mons. Gintautas Kuliešius. Rugsėjo 9 d. atlaidai baigsis iškilminga procesija, šv. Mišiomis ir parapijos metine švente. Raginame įsigyti bilietus į metinį parapijos pokylį. Daugiau info tel. 773-776-4600 (Audra).

Advokatas Donatas Januta iš Oakland, CA, ilgametis „Draugo“ skaitytojas, bendradarbis ir dosnus rėmėjas, užsisakė 10 bilietų į „Draugo“ pobūvį, kuris vyks **spalio 14 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre Lemonte**, didžiojoje salėje.

Kviečiame dalyvauti ir užsisakyti bilietus iš anksto „Draugo“ administracijoje darbo dienomis, nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p. p. tel. 773-585-9500 arba atvykus asmeniškai adresu 4545 West 63 g-vė Čikagoje.

Kęstutis Sušinskas, gyvenantis Lemont, IL, dar metams pratęsė „Draugo“ *garbės prenumeratą*.
Nuoširdžiai dėkojame, kad skaitote mūsų laikraštį.

Portlando lietuvių piknikas vyks rugsėjo 8 d., šeštadienį, nuo 2 val. p. p. iki 8 val. v.
Rooster Rock State Park, shelter A
(Exit 25, highway 84, Corbett, OR 97019).
Laukiame visų!

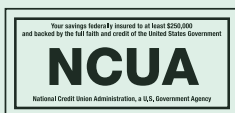
California Lithuanian Credit Union

Savings 1.25%
IRA 1.50%

Santa Monica, CA
(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

Credit Cards | Mobile Banking
International & Domestic Wires
Teen Accounts | College Savings

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

www.draugas.org

Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošiūčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

RUGPJŪČIO 26 D.
12 PO PIETŲ
PLC KIEMELYJE
14911 127TH ST.
LEMONT, IL

**PAUSAULIO
LIETUVIŲ CENTRO**

GEGUŽINĖ

SKANUS LIETUVIŠKAS MAISTAS + GYVA MUZIKA
LIETUVIŠKŲ DIRBINIŲ MUGĖ + LOTERIJA + ŽAIDIMAI VAIKAMS

SVEČIUS LINKSMINS **POVILAS STROLIA**

DĖL DAUGIAU INFORMACIJOS KREIPKITĖS
Į PLC ADMINISTRACIJĄ TEL. (630) 257-8787.

**LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ
LABDARIŲ SĄJUNGA (LRKLS),**
seniausia lietuvių labdaros
organizacija Amerikoje,
veikianti nuo 1914 metų,
**popiežiaus Pranciškaus
apsilankymo Lietuvoje**
š. m. rugsėjo 22–23
dienomis proga skelbia
aukų rinkimo vajú, skirtą
paremti Lietuvos Bažnyčiai.

Visos jūsų aukos bus įteiktos asmeniškai Vilniaus
Arkivyskupui Gintarui Grušui – be jokių atskaitymų.
Aukas galima nurašyti nuo federalinių mokesčių.

Siųskite adresu:
Regina Saulis,
5706 W. 111 St.,
Chicago Ridge, IL 60415

LRKLS pirmininkas Linas Sidrys
Sekretorė Regina Saulienė

„Draugo“ laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti aukojo:

100 dol. LARK Moterų sąjunga; Lithuanian Alliance of America, New York, NY; Paul C. Mileris, Omaha, NE; Rimas J. Banys, Burr Ridge, IL; Patricia Lukas, savo vyro John H. Lukas atminimui.

73 dol. Dr. Grace B. Austin, Chicago, IL.

50 dol. Nijolė Brazėnas-Paronetto, Sparkill, NY; Aldona Pintsch, West Milford, NJ; Vaida T. Trimakas, Wilmington, NC; Dalia D. Bobelienė, Treasure Island, FL; Dalia K. Strašius, Ann Arbor, MI; Valerie Austras, Westwood, MA; Dalia A. Navasaitis, Bloomfield Hills, MI; Aldona Grinius, Homer Glen, IL; Algis Kaunelis, Farmington, MI; Birutė M. Ciuris, McHenry, IL; Klaudijus Adomaitis, Chicago, IL; Kazimieras Puotra, Valparaiso, IN; Emily I. Valančius, Orland Park, IL; Aldona Žibas, Longboat Key, FL; Jean A. Banys, Santa Rosa Beach, FL; Audra Skripkus, Solana Beach, CA; Birutė Jodwalis, Lemont, IL; Šakiečių apskrities klubas, Chicago, IL.

Nuoširdžiai dėkojame už Jūsų paramą.